BESZSZECHENYI KÖNYVTÁR

Tel-Aviv, 1961. március 26., vasárnap 3852. szám Ára 17 agora 8 oldal

מזרח חדש (אוי קלט)
עתון יומי בלתי מפלגתי בשפה ההונגרית
העורך: ד"ר א. מרטון האחראי: דוד שי
המו"ל: מזרח חדש בע"מ. ת"א. רח' הנגב 11.
XLII. ÉVFOLYAM שנה מב.
Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
A szerkesztésért és kiadásért felelős: SCHÖN DEZSŐ — Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv, Hánegev 11. sz. (volt Schlesinger) 11. sz. Telefon: 31677.

ÚJKELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

A laoszi válság miatt

KENNEDY MA TALÁLKOZIK MACMILLANNAL

Gromikot holnapra a Fehér Házba hivták — Anglia hétfőig követelt választ a Szovjetuniótól

Washington. (Reuter, IFP, UPI). — Kennedy elnök és Harold Macmillan angol miniszterelnök ma a floridai Key Westben találkoznak, hogy a laoszi válság kiéleződése nyomán beállt helyzetről tanácskozzanak. Az amerikai elnök meghivására Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter holnap Washingtonban a Fehér Házban jelenik meg audiencián. A Fehér Ház szóvivője közölte, hogy Kennedy elnök szoros érintkezést tart fenn De Gaulle elnökkel, akihez tegnap reggel személyes jegyzéket intézett, ezenfelül pedig felkérte Nehru miniszterelnököt, hogy igyekezzen békés megoldást létrehozni.

A Fehér Háznak Kennedy elnök és Macmillan miniszterelnök vasárnapi találkozójáról szóló bejelentése általános meglepetést keltett, mert arra vall, hogy Kennedy sulyosnak tartja a helyzetet. Macmillan miniszterelnök tegnap érkezett Trinidadba, hogy egy hétig üdüljön Nyugat-Indiában és ezután tervszerüen április 4-ikén érkezzen az amerikai fővárosba rég bejelentett látogatására.

Ehelyett ma Floridába repül, ahol egész nap Kennedy elnökkel fog tanácskozni.

Az amerikai elnök a tanácskozások után azonnal visszatér Washingtonba, hogy holnap fogadhassa a Szovjetunió külügyminiszterét.

Valószinünek tartják, hogy Moszkva már ma jelezni fogja válaszát az angol kormány csütörtöki jegyzékére, Gromiko pedig hétfőn ismerteti Kennedyvel a hivatalos választ arra a javaslatra, hogy Laoszban szüntessék be a tüzet, ezután hívják össze a háromtagú laoszi fegyverszüneti bizottságot, majd végül 14 ország részvételével nemzetközi konferenciát tartsanak a laoszi probléma megoldására. Mint kiderült, az angol kormány azt követelte, hogy

a Szovjetunió hétfőig adja meg válaszát, ellenkező esetben a Délkelet-ázsiai Védelmi Szövetség holnap megnyiló ülése dönteni fog a Nyugat gyakorlati lépéseiről.

A három nyugati nagyhatalom külügyminiszterei már útban vannak Bangkok sziámi főváros felé, hogy Pakisztán, a Filippin köztársaság és Thaiföld (Sziám), valamint Ausztrália és Ujzéland külügyminisztereivel együtt Laosz helyzetéről tárgyaljanak. A szövetség katonai tanácsadói már előzetes megbeszélést folytattak és tegnap kiadott nyilatkozatukban leszögezték, hogy a lázadó Patet Laonak a kommunisták által nyujtott támogatás veszélyes helyzetet teremtett Laoszban".

Kennedy elnök tegnap hosszas tárgyalásokat folytatott MacNamara hadügyminiszterrel, valamint katonai tanácsadóival és elrendelte, hogy csapamozdulatokról semmiféle jelentést sem szabad kiadni.

Az amerikai külügyminisztérium tegnap kiadott közleménye szerint a Laoszban müködő amerikai légügyi attasé Dakota gépe nyolctagú legénységével két nap előtt eltünt. A gép csütörtökön indult Vientianeből Saigonba és azóta nyoma veszett. Megfigyelők lehetségesnek tartják, hogy a gépet a kommunisták lőtték le.

A laoszi kormány tegnap ismét azt hangoztatta, hogy kilenc északvietnami kommunista zászlóalj nyomult be az ország területére. A

(Folytatása a 8-ik oldalon)

Nasszer hajlandó találkozni Husszein királlyal

Amman (Reuter). — Husszein király tegnap rend kivüli minisztertanácsot hivott egybe, amelyben — minden valószinüség szerint — a király és Abdul Nasszer esetleges találkozó járól tárgyaltak. Ammanban csak tegnap tudódott ki, hogy Nasszer néhány nap előtt válaszolt Husszein király három héttel ezelőtti békéltető levelére és közölte, hogy bármikor és bárhol hajlandó találkozni a jordániai királlyal. A kairói diktátor azt is hoz záfüzte, hogy az EAK hajlandó megadni minden segitséget „az arab testvérországnak". Bahdzsat Talhuni jordániai miniszterelnök kijelentette, hogy Nasszer jegyzéke „rendkivül pozitiv".

A két arab vezető közeli találkozóján kivül Jordánia és az EAK parlamenti küldöttségeket is inditanak kölcsönös látogatásra —, közölték ammani körök.

Husszein király három hét előtt Nasszerhez intézett levelében azt ajánlotta, feledjék el a múltat és állitsák helyre a jóviszonyt a két ország között. A király ezenkivül felajánlotta a tavaly jordániai területen leszállt sziriai MIG-17 repülőgép visszaadását is. Nasszer sokáig halogatta válaszát, közben pedig propagandagépezete azzal vádolta Jordániát, hogy ügynökei meg akarták gyilkolni Nasszert.

Botvinnik—Tal 3:2

Moszkva. (Reuter.) — A sakk világbajnokság tegnap ötödik fordulójában ismét döntetlenül végződött a játszma. Michájl Botvinnik most 3 ponttal vezet Michájl Tal két pontjával szemben.

Ben Gurion áll a Mápáj választási hadjáratának az élére

Április 25-én lesz a liberális párt alakuló kongresszusa — Az összes pártok felkészülnek a választásokra

Tel-Aviv. (Az Uj Kelet tudósitójától.) — A Mápáj titkárság péntek délelőtt Dávid Ben Gurion miniszterelnök részvételével tartotta meg első ülését, mint a párt központi választási bizottsága. A választások előkészületeiről szóló vita után a titkárság elhatározta, hogy Ben Gurion vezetése alatt külön bizottságot állit fel, amelynek feladata lesz kidolgozni a párt tájékoztatási módszerét a választásokra. Ben Gurion jelenléte a bizottság élén arra utal, hogy

a Mápáj a választások során igyekszik majd mindent megtenni, hogy a Lávon-affér és fejleményei ne szerepeljenek a választási hadjáratban.

Egy másik határozat szerint Golda Méir külügyminiszter vezetése alatt választási pénzalapot állitanak fel és az alap vezetőségére hárul a feladat, hogy megállapitsa, milyen méretü felajánlásokra kötelezik majd a párt tagjait és miként fogják ezeket az „adományokat" behajtani.

Joszéf Almogi párttitkár az ülésen megemlitette Eliezer Reisnernek, a mápájpárti kibucok képviselőjének a pártközpont legutóbbi ülésén tett javaslatát, hogy egy **különbizottságot** állitsanak fel a párt belső békéjének rendezésére. A titkárság elhatározta, hogy a javaslattal Lévi Eskol pénzügyminiszter vezetése alatt álló belső bizottság fog foglalkozni.

A Mápájhoz tartozó mint egy 300 kisiparos gyült ösz sze csütörtökön este a telavivi Jáchdáv-teremben, ahol Almogi párttitkár, Srá-

(Folytatás a 8-ik oldalon)

Az oroszok ujra visszahoztak a földre egy Szputnyikot

Kutya is volt benne — Amerika az „ember-rakéta" cellájával végzett hasonló kisérletet

Moszkva (Reuter). — A Szovjetunió tegnap bejelentette, hogy kutyás mübolygót lőtt ki a világürbe és azt sikerrel visszahozta a földre, a Szovjetunió területén. A TASS sajtóiroda jelentése szerint a mübolygót tegnap reggel inditották el a földkörüli pályafutására és ugyancsak tegnap visszahozták a földre. A földről adott rádiójelzés nyomán a mübolygó az előre kitüzött terepen, szovjet területen szállt le.

A négy és fél tonnás Szputnyikban egy „Csillagocska" névre hallgató kutya és más állatok is voltak. Rövid időn belül ez volt a szovjettudósok második ilyen kisérlete.

Cape Canaveral (UPI). A nagy amerikai rakétatelepen újabb kisérletet folytattak egy olyan cellával, amely az első embert viszi majd a világürbe — valószinüleg már a jövő hónapban. Ezúttal azonban a cel lában ember helyett müszerek voltak, amelyek a rádió utján pontos jelentéseket küldtek a megfigyelő tudósoknak. A cellát egy Redstone tipusu rakétával lőtték ki. A első embert majd ugyanilyen rakétával 200 kilométer magasságra és 400 kilométer távolságra lövik ki az Atlanti-óceán fölött az első rövid ürrepülésre. Csak ennek sikere után kerül majd sor az első világürrepülésre Atlas-rakéta segitségével, mely a föld körül fog keringeni. Ugy hiszik, hogy ez is megvalósul még az év folyamán.

Washington (IPF). Cape Canaveralból tegnap kilőtték az Explorer-10 mübolygót, amelynek az a feladata, hogy felméréseket végezzen a földet övező mágneses mezőkben. A 36 kiló súlyu, bonyolult müszerekkel és rádióállomással felszerelt kis mübolygó lapos, elipszis alaku pályán kerüli meg a földet és 160 ezer kilométernyire távolodik el attól. Emiatt négy napig tart, amig egyszer megkerüli a földet.

400 millió tojást termelhetnek az idén a fiatal települések

A kárt szenvedett telepesek anyagi támogatást fognak kapni

A Szochnut telepitési osztály, a kincstár, a földmüvelésügyi minisztérium és a mezőgazdasági tervező bizottság képviselői megegyeztek az 1961—62. gazdasági évben a fiatal települések által termelhető tojás és baromfihus mennyiségében.

Az uj egyezmény értelmében a következő gazdasági évben a fiatal települések 400 millió tojást termelhetnek, beleértve a keltető tojásokat is. Ezek a gazdaságok az idén 12.000 tonna hizott baromfit értékesithetnek.

Miután dr. Ráánán Weitz a telepitési osztály igazgatója közölte Lévi Eskol pénzügyminiszterrel, hogy a jóváhagyott tervezet nem elégiti ki a mezőgazdák leg minimálisabb igényeit sem, a pénzügyminiszter beleegyezett abba, hogy a minisztériumának szubszidium célokra szánt pénzalapjából fogja kártalanitani az érintett telepeseket. Ez a kártalanitás főleg a hizott baromfi árára vonatkozik. Az egyezmény azonnali végrehajtása érdekében a telepitési osztály rövidesen a baromfitenyésztő tanács tudomására hozza minden ellenőrzése alatt álló településnek megállapitott tojás és baromfihus mennyiségét.

Robbanás a francia parlament épületében

Páris. (Reuter.) — A francia nemzetgyülés épületének raktárhelyiségében robbanás történt és ennek nyomán tüz tört ki, ami közel egymillió frank (kereken félmillió IL.) kárt okozott. Az épületet megrázkódtató robbanást felgyülemlett gázok okozták és a rendőrség helytelennek mondta azt a feltevést, hogy bombamerénylet történt, amely a francia—algériai tárgyalások megnyitásával van kapcsolatban. Minden jel szerint egy eldobott cigarettavég okozta a gáz felrobbanását. A raktárhelyiségben régi iratok voltak felhalmozva és a gyorsan terjedő tüz veszélyeztette a parlament könyvtárát is, amelyben 350 ezer könyv és kézirat van, de a tüzoltóknak sikerült megmenteniök a könyvtárat.

ősi papiruszokat találtak

A judeai sivatagban lévő „rémbarlang"-ban ősi héber irással irt papiruszokat találtak az elmult héten. A tekercsek megfejtésénél kiderült, hogy azok Bár-Kochba embereinek a kitünő „ITONG" téglára szóló megrendelései, amely tégla szigeteli a falakat a sivatagi hőségtől és megakadályozza a háború zajának behatolását a lakásba. (*)

Második pohárnak igyon ADOM ATIK-ot húshoz
CARMEL ORIENTAL
RICHON & ZICRON WINE CELLARS

AROMATIC CIKORIA
כשר לפסח
Aromatic

HISZACHON LETICHON
חסכון לתיכון
az alapfokon felüli iskolák kiadásainak fedezésére szolgáló terv az ön szolgálatára.
BANK HAPOALIM B.M.
ÉS A HELYHATÓSÁG KÖZPONTJA

ALFA
tisztviselő
és továbbképző iskola.
Reggeli osztályok — Esti osztályok
Megkezdődött a beiratkozás az uj tanévre.
Tel-Aviv, Allenby 98., (a közben).

ולארבע כוסות כמובן
פרידמן
יינות ומשקאות, ידועים בטיבם וכשרים למהדרין
ירושלים ע"י

Felejthetetlen édesapám
Deutsch László (Ladi) ז"ל TEL-AVIV (Temesvár)
SIRKŐAVATÁSA
március 28-án, kedden d. u. 3 órakor lesz a petách-tikvai temetőben.
Rokonait, barátait és tisztelőit kérem adózzanak emlékének megjelenésükkel.
Deutsch Judit

MÁJUSBAN SAJÁT BOEING 707 GÉPE LESZ AZ EL-ALNAK

A legjobb kiképzésben részesülnek az El-Al technikusai az uj gép kezelésében

Az amerikai Boeing vállalat már május második felében átadja az El-Alnak az elsőt a három megrendelt Boeing 707 lökhajtásos utasszállító gép közül. Az átadás rövid szertartás keretében történik a vállalat saját repülőterén a Washington állambeli Seattle városában.

Az El-Al technikai személyzetének csoportjai váltakozva töltenek bizonyos időt a Boeing vállalatnál, ahol az uj repülőgépek üzemeltetését és karbantartását tanulmányozzák. Egyben ők felügyelnek azoknak a módosításoknak a végrehajtása felett, amelyeket az El-Al kivánságára hajtanak végre a repülőgépek belső berendezésében.

A repülőgépeket az El-Al által kivánt különleges zsölyékkel látják el, a gépek belső díszitése pedig magában foglalja Tel Aviv tengerpartjának képét. Az ugynevezett takarékossági osztályban 120 ülőhely lesz, az első osztályban pedig 24. A két osztály közötti válaszfalakat el lehet távolitani és tetszés szerint meg lehet nagyobbitani bármelyik osztályt. Még arra is kiterjedt az El-Al figyelme, hogy öt mosdóhelyiséget szereljenek be a 144 utas számára. Chájim Perlmann mérnök az El-Al megbizottja a Boeing vállalatnál nagy megelégedéssel nyilatkozott a vállalat előzékeny magatartásáról és a munkálatok pontos végrehajtásáról.

Az El-Al vállalat a Boeing 707 nagyobbik változatát rendelte meg, amelynek 4 Rolls Royce gyártmányú motorja van. Ugyanilyen gépeket vásárolt a BOAC angol repülővállalat, amely azokat már beállitotta a luddi vonalra. A német Lufthansa is ilyen Boeing gépeket vett és az El-Al repülőszemélyzetének egyik csoportja ennek a vállalatnak frankfurti telepén fog gyakorlati kiképzést kapni. Az El-Al most üzemben lévő Boeing gépét a braziliai Varig társaságtól bérelte ki.

TIZMILLIÓ DOLLÁRT FEKTET A RASSCO ÉPITKEZÉSEKBE AZ IDÉN

Birálat a kormány épitkezési politikája ellen

A Rassco-vállalat az idén tizmillió dollárt fog mozgósitani épitkezési célokra, szemben a tavalyi hatmillió dollárral. Ebből mintegy kétmillió font magántőke befektetéssel a Makkábia résztvevői számára háromszáz ágyas hostelt épitenek Rámát Chenben. Ezenkivül félmillió dollár beruházkodással befejezik Kirját Smonán a kereskedelmi központot, valamint két szálloda épitését Szávionban és Tel-Avivban. A Rassco most foglalkozik azzal a tervvel, hogy részt vegyen egy 32 emeletes felhőkarcoló épitésében Tel-Avivban a Herzl utcán.

Mordecháj Stern, a Rassco vezérigazgatója, aki beszámolt a vállalat idei épitkezési tervezetéről, birálta a kormányt, hogy az az értékpapir-befektetések mellett elhanyagolja az ingatlanokba való invesztálásokat. A kormány feladata, hogy az állami és városi adók csökkentésével, valamint a lakóvédelmi törvény hat éven belüli megszüntetésével elősegitse a bérlakások épitésére irányuló magánbefektetést. Az előadó szerint az épitkezés támogatása helyett normális lakbért kell biztositani a bérlakást épitőknek, amely a befektetett összeg 8—9 százalékát kell, hogy fedezze.

Stern kifogásolta, hogy a kormány a helyhatóságokkal és a Hisztadruttal közösen lakásépitő vállalatokat állitott fel, ahelyett, hogy igénybe vette volna az olyan nagy tapasztalatokkal rendelkező épitkezési vállalatokat, mint az Amidár és a Rassco. Stern szerint az ilyenfajta intézkedések távoltartják a magánkezdeményezést az épitkezésektől.

Megkétszereződött Izráel afrikai exportja

Izráeli vállalkozók eredményesen dolgoznak afrikai államokban

Az afrikai államokba irányuló izráeli export az idén elérte a tizmillió dollárt a mult évi ötmillió dollárral szemben — közölte A. Ezrachi, az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium kiviteli osztályának igazgatója, aki nemrég tért vissza a nyugatafrikai államokban tett látogatásáról és az izráeli kiviteli intézetben tartott előadást tapasztalatairól. Ezrachi a következő országokban tett látogatást: Szenegál, Elefántcsontpart, Guinea és Nigéria. Az Elefántcsontpart kormányával már aláirták a kereskedelmi egyezményt és folyik a tárgyalás Szenegál és Guinea kormányával.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a szerződések a kölcsönösség alapján állanak és Izráelnek kifejezett érdeke, hogy ne csak adjon, hanem vásároljon is az afrikai államokban. Jelenleg az a főprobléma, hogy odairanyuló exportunk nagyobb mint a behozatal. Izráel épitőanyagokat, egészségügyi felszerelést, autoabroncsot, frigidaireket, air-condicioner felszereléseket, rádiókat és gyári terméket ad el, ezenkivül pedig izráeli vállalatok épitkezési és fejlesztési munkálatokat végeznek ott. Ezen a téren nem tudunk ugyan versenyezni a nagy államokkal, különösen a hitel feltételek tekintetében, de meg van a lehetőség arra, hogy izráeli vállalkozók helyi befektetőkkel együtt létesitsenek olyan üzemeket, amelyek nem igényelnek nagyobb befektetéseket. Az izráeli vállalatok általában kisebb haszonra dolgoznak Afrikában, mint a nagy államok és ez megkönnyiti a versenyt.

A vád enyhitést kért — a bíró súlyos ítéletet hozott

Hajtási engedélyének három havi felfüggesztésére és 200 font birságra itélték Kfár Szábá munkástanácsának titkárát

„Ebből az iratcsomóból rossz szag árad és ezt az a körülmény okozza, hogy ennek a közlekedési balesetnek a vádlottja Kfár Szábá munkástanácsának titkára", — állapította meg a minap Áháron Kidron közlekedési biró, aki hajtási engedélyének 3 havi felfüggesztésére és 200 font birságra itélte Zeév Belfert, a kfár-szábái munkástanács titkárát.

A vádirat szerint Belfer tavaly augusztus 18-ikán a Kfár-Szábá és Rámát-Áviv közötti úton kereskedelmi kocsijával balra fordult, amikor azt nem lehetett teljes biztonsággal megtenni és balesetet idézett elő, amelyben maga Belfer és még egy ember megsebesült.

A biró haragját az keltette fel, hogy a vád képviselője nem akart bizonyitékokat előterjeszteni az anyagi kárról és elejtette az óvatlan hajtás vádját is. A vád képviselője még ennél is tovább ment és enyhe büntetést kért, mert felelős pozicióban lévő emberről és kifogástalan előéletű polgárról van szó.

Kidron biró megállapitotta, hogy a két év alatt, amióta közlekedési ügyekben tárgyal, még sohasem történt meg, hogy a vád hasonló körülmények között elkövetett kihágásban ilyen elnéző magatartást tanusitson más vádlottakkal szemben. Hozzáfűzte, hogy már miniszter is állt előtte, éspedig Mose Dáján földmüvelésügyi miniszter, aki dicséretreméltó polgári felelősségtudattal beismerte a vádat hasonló méretű balesetnél, holott jól tudta, hogy mik lesznek a következményei. „Kivánatos volna, ha az ügyészség foglalkozna ezzel az üggyel", — mondotta Kidron biró, aki kihangsúlyozta, hogy a balesetnél maga a vádlott is oly mértékben megsebesült, hogy hatnapos kórházi kezelésre szorult, az autó 700 fontos kárt szenvedett, tehát nem lehet ezt a közlekedési balesetet enyhének tekinteni.

Munkáshiány Kirját Malachiban

Kirját Maláchiban a napokban fejezték be a bőrfeldogozó gyár gépeinek szerelését. A jövő hétre várják annak a 14 munkásnak hazatértét Nyugat-Németországból, akiket a bőrkikészitő gyár küldött két és fél hónapi továbbképzésre. A munkások hazatérte után a vállalat nyomban megkezdi a termelést. Ebben a délvidéki olévárosban a napokban nyilt meg egy reszelő-gyár és pészách után, amikor a bőrkészitő üzem megkezdi működését, a munkáshiány miatt a munkaközvetitő hivatal több mezőgazdasági munkást lesz kénytelen a gyáripar rendelkezésére bocsátani. A városban ma már hiány mutatkozik munkásokban és valamennyi szükségmunkát beszüntették.

Nácik a római német követségen?

Róma, (UPI). — Nyugatnémetország római nagykövetsége tegnap erélyesen cáfolta az Avanti cimü baloldali lap hirét, amely szerint a nagykövetségen két náci müködik és az befolyásuk alatt elbocsátották a követség zsidó alkalmazottait. Az Avanti azt irja, hogy a nagykövetség személyzetében van Herbert Koppler volt SS ezredes szeretője. Maga Koppler egy olasz börtönben van, miután bünösnek mondották ki abban, hogy 1944-ben legyilkoltatott 335 olasz polgárt. A nagykövetségen müködik dr. Kurt von Tannstein, aki ugyancsak az SS kötelékébe tartozott és ő adta az utasitást a zsidó hivatalnokok elbocsátására. A nagykövetség szóvivője kijelentette, hogy ezek az állitások légből kapott koholmányok és lépéseket fognak tenni terjesztői ellen.

Öngyujtók az olajhordóban

Haifa (Az Uj Kelet tudósitójától). Ötletes csempészkisérletet hiusitottak meg péntek délben a vámhatóság ellenőrei, amikor 195 japán gyártmányu öngyujtót fedeztek fel két olajhordóban elrejtve a Har Tabor hajó egyik raktárhelyiségében. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapitására, kik az öngyujtók tulajdonosai.

WIZO NATANJA

Március 27-én, hétfőn este ½8 órakor szokásos havi tea-esténket tartjuk, melyen megvitatjuk a március havi rendezvényeket és megbeszéljük az áprilisi müsort.

Az ivrit- és főző-kurzusok pészách utánig szünetelnek.

HIREK

AZ UJ KELET ELŐFIZETÉSI DIJA HAVONTA 5.- FONT
Cim: Tel-Aviv, POB 831.

— **Téli időjárás volt a délvidéken.** Kétnapos chamszin után pénteken és szombaton valóságos téli időjárás uralkodott a délvidéken. A különböző helyekről befutott jelentések szerint erős szélviharokról és homokviharokról számolnak be. Egyes helyeken kisebb esők is voltak. Tegnap estére kiderült és a viharok is lecsendesedtek.

* **Magyar-angol fonetikus szótár 2½ font.** — Német, francia, spanyol szótárak, „Hadash", Hajarkon ötvenkilenc.

35 font helyett 350 fontot vett fel a bankban. A tel-avivi rendőrség pénteken letartóztatott egy 40 éves choloni férfit, aki visszaélt egy banktisztviselő tévedésével. Az eset a mult hét végén történt, amikor a Bank Leumi tel-avivi Herzl utcai fiókjában megjelent a vádlott, hogy beváltson egy 35 fontról szóló csekket. A pénztáros azonban tévedésből 350 fontot fizetett ki az illetőnek, aki szó nélkül távozott az épületből. A pénztár zárásakor kiderült a tévedés, a bank feljelentette a vádlottat, akit most a rendőrség lopással gyanusit.

* Napellenzők elsőrangú minőségben, olcsón. Stolcz, Tel-Aviv, Geula-u. 35. — Telefon: 65588.

— **öt hónap alatt megtanult héberül.** Sarma Um Parkas, new-delhii fiatalember, aki pénteken visszatért hazájába, bebizonyitotta, hogy öt hónap alatt el lehet sajátitani a héber nyelvet. Az indiai fiatalember az afroázsiai fiatalemberek számára rendezett szakszervezeti és kooperációs továbbképző tanfolyamon vett részt, ezidő alatt tanult meg olyan jól héberül, hogy távozása előtt az ország nyelvén válaszolt a sajtó képviselőjének kérdésére.

HUSVÉTI CSOKOLÁDÉ, kakaó, cukorka már kapható a pozsonyi Weinrébnél, T.-A., King George 17. sz.

— **Hidat épitenek a Bszor patak fölött.** A Nyugat-Negev településeinek sofőrjei pénteken este a balesetmegelőző tanács rendezésében gyülést tartottak Réim kibucban. A gyülésen Chájim Kalév, Maon körzeti tanács elnöke bejelentette, hogy még az idén hidat épitenek a Bszor patak fölött, hogy biztositsák az ország északi része és a Maon körzet települései között a rendszeres összeköttetést. Az elmult évek alatt a Bszor patak többizben kiáradt és a megfelelő közuti hid hiánya zavarokat okozott a forgalomban, sőt emberáldozatokat is követelt.

— **Arab kommunista népgyülés Nazaretben.** A kommunista párt Názáretben megtartott gyülésén mintegy 500 ember vett részt, akiknek többségét teherautókon ás tendereken hozták a városba. A gyülésen felszólalt Méir Willner képviselő és Emil Chabibi, az El Itjachad cimü pártlap szerkesztője. A szónokok éles szavakkal birálták Ben Gurion miniszterelnök politikáját, amely szerintük elnyomja az izráeli arabságot. Ugyancsak támadták a katonai kormányzatot és felszólitották az arabokat, hogy tiltakozzanak a földbirtokrendezési törvényjavaslat ellen. A résztvevők többségét vidékről hozták teherautókon.

— **Két arab fiu merényletet kisérelt meg egy turistanő ellen.** Hárpázi tel-avivi törvényszéki biró péntek erkölcstelen merénylet kisérletében bünösnek mondotta ki Ibrahim Ámár és Muhammed Ámár 17 és féléves kfár-kászemi fiatalembereket. A vádirat szerint a két fiatalember 1960 áprilisában a Ros Háájinba vezető országuton megtámadtak egy 22 éves, európai országból származó turistanőt, hogy elrabolják tranzisztoros rádióját és erkölcstelen merényletet kiséreljenek meg ellene. A törvényszék csak a gondozótiszt szakvéleményének kihallgatása után fog ítéletet hirdetni a két fiatalember ügyében.

NARANCS-, ajándék-, használt ruha-, „IKKA"-csomagok külföldre. „TRANSORIENT", Tel-Aviv, Hár-Szinái-u. 2., Nachlat Benjámin 53., tel. 66979. HAIFA: Hánámál-u. 35., Herzl-u. 6., Blalik-utca 78., Nordau u. 7. JERUZSÁLEM: Ben Maimon-u. 13., King Dávid 18.

Eljegyzés a rendőrség védelmében

Joszef Achmed Trudi, a nyugat-gálili Samia falu muchtárjának leánya eljegyzését tartotta egy sfár-ámi fiatalemberrel. Az eset nem tetszett a Trudi és a Kativ családok nyolc tagjának, akik a hozzájuk tartozó egyik ifjúnak akarták a muchtár lányát. Megjelentek tehát az eljegyzés színhelyén és közáport zúditottak az egybegyülteknek. A kövek megsebesitették a vőlegény Ziddan Szallach Suffania sfár-ámi lakos családjának néhány tagját. A kapós menyasszony apja végülis a rendőrség védelmét kérte az eljegyzési szertartás lebonyolitásához, amit meg is kapott.

— **Két szinben iró Globus-toll, a Duo.** A Globus golyóstoll-gyár piacra hozta a világ egyik legtökéletesebb kettősszinü golyóstollát — „Duo" elnevezés alatt.. A toll krómmal bevont öntvényből készült, tehát biztositva van a tartóssága. Hosszú töltést használnak hozzá. A „Duo"-nak speciális mechanizmusa van, amely lehetővé teszi, hogy felváltva két szinben irjon. Az uj tipusú tollnak kezelése is nagyon könnyü.

„NŐTLENEK — HAJADONOK KLUBJA", minden hétfő és csütörtök este 8.30-kor társas összejövetelt tart Prof. Leon tánciskolájában, Tel-Aviv, Sheinkin-u. 17. Magyarajkúak találkozóhelye.

— **A Mápám arab napilapot ad ki.** A Mápám arab nyelvü hetilapja az Almarcad május elsejétől kezdve napilap lesz. Ez a terv, amelyet A. Znábi nazareti alpolgármester közölt, nyilván a választásokkal függ össze.

— **Szülők fizetnek lopkodó gyermekeikért.** A tel-avivi fiatalkoruak birósága a mult hét végén elvi jelentőségü döntést hozott, amikor 600 font kártérités megfizetésére kötelezte egy gyerekekből álló tolvajbanda tagjainak szüleit. A 11-15 éves fiukból álló tolvajbanda 1960 szeptemberében sorozatos betöréses lopásokat hajtott végre a tel-avivi Kirjában lévő Sekem boltban, ahonnan különböző pénzösszegeket vittek el. A rendőrség fiatalkorú bünözökkel foglalkozó osztályának nyomozói hosszas megfigyelő munka után csipték fülön a fiatal tolvajokat, akiket a biróság gondozótiszt felügyelete alá helyezett, ugyanakkor a szülőket a kártérités megfizetésére kötelezte.

— **Kilencszáz család kap pészáchi csomagot Bát Jámban.** Bát Jámban az idén mintegy 900 család fog részesülni a hagyományos pészáchi „Kamcha D'paszka" ajándékcsomag akcióba. Dov Deutsch, a bátjámi hitközség elnöke és a városvezetőség tagja pénteken közölte, hogy ezt az ajándékcsomag akciót a város lakosaiból álló közéleti bizottság rendezi minden évben. A megajándékozottakat minden vallási vagy pártbeli megkülönböztetés nélkül válogatják ki.

— **Francia zarándokok érkeztek.** Pénteken 75 zarándok érkezett Franciaországból, akik meg fogják látogatni az ország szenthelyeit. A zarándokcsoport ezután a Mandelbaum átjárón keresztül Jordán területre lép, hogy megtekinthesse az ottani szenthelyeket is.

— **Topázokat akart becsempészni a braziliai turista.** A petach-tikvai járásbiróság háromezer font pénzbüntetéssel sujtotta Jakov Belkin, braziliai turistát, aki topáz köveket csempészett az országba. Belkint a luddi repülőtéren letartóztatták, mert 3 kiló 12 deka topázkő volt nála, amelyet egy bőrtáska kettős fenekében rejtett el. A biróság kéthavi feitételes elzárásra is elitélte a vádlottat, aki beismerő vallomást tett.

— **Tettenért zsebtolvaj.** Kétheti megfigyelés után a tel-avivi nyomozók a központi autóbuszállomáson „munkaközben" tettenértek egy ismert zsebtolvajt. A 27 éves choloni származásu zsebmetsző, csütörtökön a késoesti órákban elvegyült a 31-es autóbuszra várakozó tömegben és nem vette észre, hogy a detektivek a nyomában vannak. A detektivek megfigyelték, hogy a rovottmultu fiatalember gyors léptekkel távozik az autóbusz megállótól, megállásra szólitották fel és megmotozták. A motozás során egy pénztárcát találtak nála, amelyben bankjegyek és személyi igazolványok voltak. A zsebtolvajt pénteken állitották a járásbiróság elé, aki letartóztatási végzést adott ki ellene.

Kennedy első veresége

Washington (Reuter) — Kennedy elnök kormánya első komoly vereségét szenvedte el a kongresszusban, amikor a déli államok demokratapárti képviselői összefogtak a republikánusokkal, hogy elgáncsolják a minimális bér emelésére vonatkozó kormányjavaslatot. Az igy kialakult ellenzék egy szótöbbséggel győzött: a minimális órabérnek 15 centtel való emelése mellett 185, ellene pedig 186 képviselő szavazott. Egy republikánus képviselő a kományjavaslat mellé állt, ezzel szemben 40 déli demokrata ellene szavazott.

Másfél millió font a Mágen Dávid Ádom költségvetése

A Magén Dávid Ádom országos nagytanácsa pénteki ülésén jóváhagyta a Mágén Dávid Ádom 1961/62 évi költségvetését, amely eléri a másfélmillió fontot. A költségvetés kiadási tételei között a Mágén Dávid Ádom által nyújtott szokásos szolgáltatásokon kivül külön szakasz foglalkozik egy alap létesitésével, mely ből a távoli helyeken lakó szegénysorsu betegek szállitási költségeinek egyrészét fedeznék. A költségvetés ezenkivül a fejlesztési városokban felállitandó uj elsősegélynyujtó állomások felszereléséről is gondoskodik. Az ülést dr. Baruch Nussenbaum, a Mágén Dávid Ádom helyettes elnöke vezette, aki megemlékezett a mult héten elhunyt Gideon Meer professzorról, aki a vezetőség aktiv tagja volt.

ROWAL cukrászda
TEL-AVIV, DIZENGOFF 111.
ÖSSZES SÜTEMÉNYEI A RABBINATUS FELÜGYELETE ALATT KÉSZÜLNEK
כשר לפסח

A belpolitikai döntés hete

Irta: Politicus

Elhangzott-e már az „utolsó szó" a választások kérdésében s ha nem, hányszor fog még elhangzani? Az a tény, hogy a Kneszet egyhangúlag, csaknem vita nélkül hagyta jóvá első olvasásban a Negyedik Kneszet feloszlatására és az ötödik Kneszet-választások augusztus 15-iki dátumára vonatkozó törvényjavalatot, azt az impressziót keltette kivülálló megfigyelők körében, hogy még van remény. Még nincsenek teljesen elszánva a pártok a választási harcra. Még várnak valami „csodát", anélkül, hogy tudnák, sejtenék, honnan jöhet az.

Ben Aháron közlekedésügyi miniszter múltheti egyéni akciója pártja, az Achdut Háávodá csendes hozzájárulásával a Mápáj, illetve Ben Gurion felé csaknem az összes pártokat felvillanyozta, a Mápám és a leendő „liberális" párt eljegyzett frakciói kivételével. De ez a remény is hamar lehült a negativ eredmény hallatára, jóllehet megmaradt utána az az érzés, hogy még helye van bizonyos tárgyalásoknak és mérlegeléseknek.

Amig a Mápáj koalicios megoldásokat keresett a választások elkerülésére, a többi pártok látszólag elszánt nyugalommal néztek a választások elé. Ez a nyugalom megrendült abban a pillanatban, amikor a Mápáj beszüntette koalicios kisérleteit és elszánta magát a választásokra. Ennek a fordulatnak első következménye az volt, hogy az eddigi koalicio kisebbségi pártjainak egyike, az Achdut Háávodá vette fel a választások elkerülésére irányuló kisérletek fonalát. Vajon lesz-e még folytatása ennek a kezdeményezésnek a Mápáj, illetve Ben Gurion felé, akár az Achdut Háávodá, akár a vallásosok részéről?

Két koalicios párt nem jön számításba ebből a szempontból: a Mápám és a progresszivek. Mindkét frakció ugyanis annyira elkötelezte magát a választási megoldás irányában, hogy nem térhet vissza a koalicios kisérletek mesgyéjére. A Mápámot a Ben Gurion miniszterelnöksége kérdésében tanusitott szélsőséges magatartása, a „progresszíveket pedig a klálcionistákkal való „liberális" egyesülés előrehaladott stádiuma tartja vissza ettől a lehetőségtől. A két párt azonban nemcsak saját magatartását szabta meg a koalicio kérdésében: az Achdut Háávodá a Mápám, a Nemzeti Vallásos Párt pedig a progresszivek „függvénye" volt ebben a vonatkozásban. Az Achdut Háávodá, ha nem is azonosította magát teljes mértékben a Mápám álláspontjával, ideológiai szövetségesével sodródott a kormányválság alakulásában. A vallásosok viszont elsősorban a progresszivektől tették függővé a szükebb koalicióhoz való csatlakozásukat (Eskol elnöklete alatt).

Ben Aháron múltheti kezdeményezésének érdekessége főleg abban áll, hogy a Mápám előzetes tudomása nélkül jött létre, mint *önálló* akció és csak annak meghiusulása *után* informálta a közlekedésügyi miniszter a Mápám miniszterein. Lehet-e folytatása ennek az „önállóságnak" az Achdut Háávodá, vagy a Nemzeti Vallásos Párt részéről, vagy valamelyes együttműködés e két párt között — a Mápámtól és a Progressziv Párttól függetlenül? Látszólag ez az egyetlen utolsó esély a választási „megoldás" elkerülésére új koalicio létrehozása útján. Ben Aháron kisérlete után azonban meglehetősen világos, hogy a Mápáj részéről nem aktuális többé az Eskol-koalicio és csak olyan koalicios megoldásáról lehet szó, amely Ben Gurion kormányelnökségére alapszik. A vallásosok részéről ez nem volna hiba, miután ők nem azonositották magukat az „antibengurionizmus"-sal.

Az Achdut Háávodá is bizonyos mértékü mérsékletet tanusitott ebben a vonatkozásban és ezt Ben Gurion is elismerte a Ben Aháronnal folytatott beszélgetés során. De tehet-e további lépést az Achdut Háávodá saját kezdeményezéséből, vagy csatlakozhat-e a Nemzeti Vallásos Párt olyan kezdeményezéshez, amelyet a Mápáj, illetve Ben Gurion is elfogadhat.

Minderre még van lehetőség ezen a héten, pontosabban: a választási törvény végleges megoldásáig. Az ellenzéki pártok csak passziv szemlélői lehetnek bármilyen koalicios kisérletnek. De alig fér két ség hozzá, hogy a legnagyobb ellenzéki frakció, a „Chérut" szívesen venné a koalicios megoldást, illetve a választások elkerülését, jóllehet elsőnek ajánlotta a választási megoldást az államelnök konzultációja során. De azóta történt valami, amire akkor még nem számitott senki: az egyesült „liberális" párt reális tervének felbukkanása — mint új tényező belpolitikai életünkben. Ez a fordulat kétségtelerül csökkentette a választások varázsát a „Chérut" számára. Nyilván való ugyanis, hogy választások esetén, nemcsak a Mápáj, hanem az új „liberális" konkurrencia ellen kell majd hadakoznia a „Chérut"-nak és vitássá válhat második helye a Kneszet pártjainak rangsorában.

A klálcionisták, miután elfogadták a progresszivek egyesülési ajánlatát, előnyben kell, hogy részesitsék a választásokat, melyek az új párt legfőbb sanszát képezik. De az egyesülő „liberális" frakciók is tisztában vannak azzal, hogy az állam szempontjából nem kivánatosak a korai választások.

Megkezdődtek a középiskolai beiratkozások

Előre megállapitott sorrendben fogadják a szülőket

Csütörtökön megkezdődtek a középiskolai beiratkozások. Tel-Avivban az első napon ezer diákot irattak be, mig a többi gyermekek szüleinek sorszámokat adtak, amelyeknek alapján a hét folyamán előre kitüzött napon és órában kell, hogy megjelenjenek az iskolákban. A beiratkozás április 6-ig tart. Tel-Aviv város közoktatásügyi osztálya közölte, hogy a városi és magánközépiskolákban 4000 új növendék számára van hely. Az ügyosztály felhívja a szülők figyelmét arra, hogy a felvétel nem a beiratkozási sorrendben történik, s nincs ok aggodalomra. Előnyben részesülnek a jó bizonyitvánnyal rendelkező diákok és azok, akik jó eredménnyel tették le a pszicho-technikai vizsgát.

Rámát-Gánban is biztositva van a hely azoknak a diákoknak a részére, akik jó eredménnyel végezték az elemi-iskolát és a pszichotechnikai vizsgát. A város közoktatásügyi osztálya jó előre meghivókat küldött a szülőknek, akik meghatározott időben fognak megjelenni a beiratás céljából. Egyelőre minden gyermeket beiratnak, de csak a pszicho-technikai vizsga ereredményeinek ismerete után fognak dönteni végleges felvételükről.

Letették a gázcsövet Ros Zohártól a Holt-tengerig

Április végén már gázzal fogják fűteni a kálisómüvek katlanait

Néhány nappal ezelőtt befejezték a gázvezeték lerakását a Ros Zohár gázmezőről a szdomi kálisómüvekig. A Náftá-társaság, a gázmezők tulajdonosa, már április elsejével megkezdhetné a gáz szállitását, csak hogy a kálisó-müvek még nem fejezték be a gépeiknek gázfütésre való átszerelését. Az üzem igazgatósága reméli, hogy ezzel a munkával április végéig elkészülnek. Addig néhány próba-gázáramlást fognak végrehajtani a csövön.

A munkát a Szolél Bonenak az ázsiai és afrikai államokban is müködő vállalata végezte. Már elvégezték a csőrészlegek összeforrasztását és most helyezik a hatcollos csöveket a megásott árkokba.

Jesurun Sif, a Nafta igazgatója elmondotta, hogy a munkák befejezése után közölni fogják, hogy mennyibe került a csővezeték elkészitése. Egyelőre csak annyit jegyzett meg, hogy a kiadások nem érték el az előirányzatot. A vonal, mely dombokon, teraszokon, völgyeken és sziklás területen halad keresztül, 28 kilométer hosszú. Az első évben tizezer tonna nyersolajnak megfelelő mennyiségü gázt fognak szállitani rajta. A Nafta és a pénzügyminisztérium között most folynak a tárgyalások a gáz árának megállapitásáról, valamint a vezetéö koncesszió-tulajdonosainak követeléseiről.

A Náftá-társaság most a Zohár-7 kutat fúrja. A múlt héten három fúrógép érkezett, amelyet ennél a kútnál használnak. A kálisó müvekhez a Ros Zohár összes kútjaiból fogják szállitani a gázt és az ehhez szükséges felszerelés már a vállalat birtokában van.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

BARZILAY ISTVÁN:

*** CSILLAG ***
A TÁBOR FÖLÖTT
PÉSZÁCHRA

című, most megjelent regényével lepje meg **külföldi rokonait és barátait.**

Ára: vászonkötésben 6.50 font; fűzve 5.25 font
Kapható: az Uj Kelet kiadóhivatalában, összes bizományosainál, továbbá a „Hadash" könyvtárban, Tel-Aviv, Hájarkon utca 59 sz. és a szerzőnél, Rámát-Gán, Házéjtim-utca 3.

Jeruzsálemben: postai megrendelésre házhoz szállitja: Mose Zauberer, Kirját-Hájovél, Sikun Olim 142.

A könyv árának egyidejü beküldése esetén postai megrendelést elfogadunk.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

LEVELEK a szerkesztőhöz

★

Öreg ember — nem vén ember

Tisztelettel tudatom, hogy purim alkalmából — szkecs csel, tánccal és énekkel egybekötött — igen sikerült álarcosbált rendeztek az itteni bennlakó „Öreg ember — nem vén ember" jelszó alatt. A szkeccsekben remekeltek: Leidnerné, Buchholz Rivka, Réhné, továbbá az ugyancsak magyar származásu Kreiner Ede. Az álarcosok közül dijat nyert Sándor Arthur és Friss Margit. A petách tikvai kvartett szolgáltatta a talpalávalót. Az öregek éjfél után 1 óráig ropták a különböző táncokat (a csárdást is!), mintha félannyi idősek lettek volna. A vezetőség bőkezüen gondoskodott ételről és italról. Volt virstli, kenyér, tészta, bor, sör, konyak és cukorka.

Füredi Ilona, bennlakó
Givát Háslosá, Málbén-otthon

★

Az uj román miniszterelnök — román

Az Uj Kelet március 22-iki száma foglalkozik azokkal a mélyreható személyi változásokkal, amelyeket a román kormányban hajtottak végre. Többek között azt irják, hogy dr. Gheorghe Maurer, az ujonnan kinevezett miniszterelnök német eredetü. Ugyan akkor azt is tudom, hogy a szászok szerint Maurer zsidó eredetü.

Nos, sem az egyik, sem a másik állitás nem felel meg a valóságnak. Dr. Maurer származását és életpályáját igen jól ismerem, szükségesnek tartom tehát az Uj Kelet olvasó közönségével az alábbiakat közölni:

Dr. Gheorghe Maurer Erdélyben, a Segesvár melletti Rupia nevü kis községben született. Apja — némethangzásu neve ellenére — román és foglalkozásra nézve néptanitó volt. Anyja, aki különben ma is él, francia nő és nevelőnőként került Romániába egy bojár családhoz.

Erősen kétlem, hogy dr. Maurer csak 1948-ban lépett volna be a román kommunista pártba. Dr. Maurer ugyanis, aki foglalkozására nézve ügyvéd, korai bojtárkodása óta dijtalanul — sokszor a legnagyobb veszélyek közepette — védte a különböző fasiszta és félfasiszta érák alatt bebörtönzött kommunistákat, többek között Anna Paukert is. A hatóságok emiatt kommunistaként tartották nyilván. Különben is, hogy ki mióta tagja a pártnak (és ez áll főleg azokra, akik illegalitásban dolgoztak), csak nagyon kevesen tudják.

Még azt kell megjegyeznem, hogy dr. Maurer nagy kulturáju, humánus politikus. Több nyelvet beszél, az anyanyelve francia. Mondanom sem kell, hogy a multban őszinte igaz barátja volt a Romániában élő zsidóságnak. Tudtommal ma is vannak zsidó barátai. Csupán az a kérdés, hogy az adott körülmények között, mennyiben fogja tudni sok jó tulajdonságát érvényesiteni.

Náftáli Sándor,
Haifa, Rch. Ibn Ezra 6.

Lesz hal az ünnepen

Haifa (Az Uj Kelet tudósitójától). Az izráeli haltenyésztők szervezetének vezetősége pénteken közölte, hogy az ország halellátását teljes mértékben biztositották a pészáchi ünnepekre. A szervezet egyébként jelentős exportrendeléseket kapott Nyugat-Németországból és Franciaországból.

NAPRÓL-NAPRA

A malária ellensége

A sors különös akciója folytán a két jóbarát, dr. Simson Junitsmann és Gideon Meer professzor egy napon távoztak a mult héten az élők sorából. A volt Betár-vezér és a malária ellen folytatott harcáról hiressé lett Meer professzor barátsága Ros Pináról eredt, ott találkoztak fiatalkorukban. Tekintettel, hogy mindketten nagy tisztelői voltak egymásnak, a barátság életük végéig tartott.

Meer professzor a szunyogok ,a mocsár és a malária elleni harcában Izráelen kivül is jó nevet szerzett .Az angol hadsereggel ezredesi rangban járta be a Közel- és Távolkelet maláriától megfertőzött területeit, ugyancsak az ő vezetése alatt indult meg Indiában és Ázsia más területein is a gyilkos mocsárláz elleni hadjárat.

A litvániai Meer szülei házában ismerkedett meg a cionizmussal, később Heidelbergben tanult. Az első világháború kitörése idején Egyiptomba ment, ahol a Trumpeldor brigádhoz csatlakozott és a híres öszvérkaravánt Galipoliig kisérte. 1956-ban egy ideig az egészségügyi minisztérium államtitkári pozicióját töltötte be, de nemsokáig birta az adminisztrációs munkát és csakhamar visszatért, ahogy ő mondotta „kedvelt szunyogjaihoz".

Élijáhu próféta szakálla

A mult héten Haifán tartották meg a zsidó folklor kongresszusát. A mostani kongresszus tárgya: „Élijáhu próféta a különböző zsidó törzsek hagyományaiban és szokásaiban". A téma dr. Jomtov Levinszki, a „Jedáám", a zsidó folklor kutató világközpont elnökétől ered. Dr. Levinszki elmondta, hogy Élijáhu próféta (Illés) alakja a világ más népeinél is ismert, de amig a zsidóknál, mint a szegényemberek segitője, a keresztényeknél és muzulmánoknál mint szántóvető és beteggyógyító jelenik meg. Élijáhu próféta az orosz folklorban is népszerü. Egy nemrég Oroszországban megjelent kiadvány szerint Élijáhu próféta Szent Péterrel együtt barangol karácsony éjszaka a mezőkön, hogy megáldják a téli vetéseket. Ezért ünneplik az orosz parasztok julius 20-án, az aratás kezdetekor Élijáhu próféta napját. Az ő tiszteletére a learatott földeknek egy keskeny szélén meghagyják az álló gabonát. Ezt hivják az orosz földmüvesek Élijáhu próféta szakállának.

A varázsjelvény...

Teddy Kollek miniszterelnökségi államtitkár a mult héten megnyilt tel-avivi luxushotel, a Sheraton első vendégei között volt és mint ilyen, ő is megkapta az elsőnapi vendégeknek átnyujtott szép rézjelvényt. Teddy Kollek azóta állandóan a jelvénnyel a hajtókáján járkál s mikor valaki ennek okát tudakolta, igy felelt:

— A jelvény kitünő szolgálatot tesz. Bármely szállodában, vagy étteremben megyek be, a kiszolgálás mindenütt gyors és udvarias.

Golda Méir nagy programja

A Kneszetben megtartott nagyszabásu külpolitikai expozé befejezése után a képviselők és ujságirók lelkesen fogták közre a Kneszet büfféjében a külügyminiszternőt.

— Nagy teljesitmény volt — lelkesedtek a gratulálók. Méir asszony titokzatos mosollyal válaszolt: „Az én nagy napom csak holnap lesz". Amikor a körülötte állók nem hagyták abba a kiváncsiskodást, a külügyminiszternő mosolyogva mondotta:

— El kell mennem a moziba, hogy megnézzem az unokámat.

Mint utólag kiderült, Golda Méir Naomi nevü kis unokája az egyik hiradó rövid filmjén szerepel. Az ujságirók közölték, hogy a kislány ugy brillirozik, mint egy született filmcsillag. Méir asszony boldog volt. Ugy látszik, a nagymama szerepének nagyobb fontosságot tulajdonit, mint a külügyminiszterinek.

Stockholm — a jó ómen

Az izráeli külügyminisztérium magasrangu hivatalnokai, külföldi megbizatás után vágyódva, most nem Washington, Páris és London, hanem Stockholm felé tekintenek. A dolog nyitja, hogy dr. Chájim Jáchil, a külügyminisztérium államtitkára délamerikai utjáról hazatérve mult héten nevetve mesélte el, hogy utjában nem kevesebb, mint három volt kollégájával — két délamerikai és egy japán diplomatával találkozott — akik vele együtt, annak idején Stockholmban, mint követek képviselték országukat.

— És a három diplomata most otthon ugy mint én, a külügyminisztérium államtitkári tisztségét töltik be. Nem csoda tehát, ha a külügyminisztérium főtisztviselői most egytől-egyig stockholmi megbizatást szeretnének kapni...

Aki esőt akar

Joszéf Avidár, Izráel argentinai követe, aki néhány heti szabadságát tölti idehaza, mesélte, hogy a jó multkorában az argentinai televizió egyórás izráeli müsort adott. A televizió programjában Izráelből visszatért turistákkal való beszélgetések, izráeli filmrészletek és dalok, továbbá táncok szerepeltek.

Argentinai követünk azt is elmondotta, hogy odakint most körülbelül ugyanolyan az időjárás, mint nálunk, — azzal a különbséggel, hogy ott az ősz, nálunk pedig a tavasz kezdődik. Ezzel szemben a chanuka Argentinában a legszörnyübb kánikula idejére esett, ezért a gyertyagyujtás és a chanukai fánk a követség által rendezett chanukaünnepélyen kissé furán hatott. A legédesebb volt az a kis szábre lány, aki nagy mérgesen igy kiáltott fel:

— Nem akarok olyan chanukát, amikor izzadni kell, olyan chanukát akarok, amikor az eső esik...

Ő is a szakmából való

Az Izráelben tartózkodó Art Buchwaldot, a nagy humoristát akarták megviccelni azok az amerikai turisták, akik a készáriai golfpályán azzal álltak felesége elé, hogy „Vigyázat, mi chicagói gangszterek vagyunk." A diskurzusba Art Buchwald is belevegyült, mondván:

— Én is szakmabeli vagyok, csak véletlenül New Yorkból...

Emberek, akikről beszélnek

Az alternativa

— Dr. Goldmann, azt mondják, hogy ön az alternativa?

Dr. Náchum Goldmann, a világ minden valamirevaló zsidó szervezetének elnöke, a jeruzsálemi Szochnut épületben lévő tágas dolgozószobájának hatalmas irásztala mögül mosolyog vissza a kérdésre. A kérdés nyilvánvalóan tetszik neki, mégsem válaszol rá: — „A kérdés helyes megfogalmazása úgy szólna, hogy — igaz-e a hír, amely szerint elvállalom a liberális párt vezetését az elkövetkező választásokra? Erre csak azt válaszolhatom, hogy: még nem határoztam. Nem könnyü határozni, minthogy fel kellene hagynom sokrétü külföldi tevékenységemmel ahhoz, hogy részt vegyek az izráeli poltikai életben.

Dr. Goldmann, akiről azt mondják, hogy „böröndben él", mert állandóan úton van, a napokban találkozik a francia kormány két tagjával, hogy velük az algériai zsidók sorsáról tárgyaljon. Utközben a görög kormánnyal folytat tanácskozást és hogy azután melyik kormány, melyik miniszterével kell megbeszélést tartania — azt igy kivülről nem tudja, előbb meg kell néznie a naplóját, végeredményben az ember nem tarthat annyi minisztert a fejében.

Az elmult héten a Héber Egyetem dr. Goldmannt díszdoktorrá választotta.

Hányadik doktorátusa az, doktor úr?

— Ennél könnyebet kérdezzen. Várjon. Először is van két valódi doktorátusom — filozófia és jog — azután kaptam egyet a Oropsy collegetól Amerikában, a közeljövőben kapok a new-yorki theológiai szemináriumtól, egy argentinai egyetem is kitüntetett és most a Héber Egyetem. Mennyi az? Igen, hat.

A legfontosabb minisztert majd elfelejtettük. Izráelbe való jövetele előtt, dr. Goldmann felkereste Dean Rusk amerikai külügyminisztert, hogy felujitsa vele régi barátságát. A beszélgetés szigorúan magánjellegü volt, de amikor dr. Goldmann elhagyta a külügyminiszter irodáját, körülvették az amerikai ujságirók és faggatni kezdték. „Alig tudtam elmenekülni" — panaszkodik mosolyogva dr. Goldmann.

Aba Even, amikor nagykövet volt Washingtonban, hasonló helyzetben találta magát John Foster Dulles akkori külügyminiszter irodájából való távozásakor. Vagy egy tucat ujságiró vette körül és egyikük nagyon kényes kérdést tett fel neki. Even időt akart nyerni, hogy átgondolja a választ és a hozzá legközelebb álló emberhez fordult: „És maga melyik ujságot képviseli?" — kérdezte tőle, hogy elterelje a figyelmet.

— Nevem Meroz — válaszolta a férfi zavartan és én vagyok Izráel washingtoni nagykövetségének gazdasági ügyvivője.

Statisztika

Az uj választások kiirása körüli csinadrattában majdnem kómikusan hatott egy őszhajú, csendes tudós, szinte gyerekesen naív kérése:

— Ne rontsák el a választásokkal az én népszámlálásomat.

Roberto Bacchi professzor, az állami statisztikai hivatal vezetője, aki évek óta dolgozik a népszámlálás elökészitésén, joggal van megszeppenve:

— A népszámlálásra nézve a döntő dátum a május 21 és 22-ike közötti éjszaka. Ha tényleg előbbre hozták volna a választásokat, akkor mindenki azokkal lett volna elfoglalva, nekem pedig ötezer emberre van szükségem a népszámlálás végrehajtására. Nem beszélve arról, hogy a közönség ügyet sem vetett volna a mi utasításainkra a választási kampány közepette.

— Amikor megtudtam, hogy csak augusztus 15-én lesznek a választások — fellélegeztem.

Egy angolról mesélik. Alig, hogy megérkezett Franciaországba, betért egy kávéházba, ahol egy sánta és egy vöröshajú pincér szolgált fel. Rögtön leült és levelet irt a feleségének: „Érdekes módon — irta — az összes francia pincérek sánták és vörösek". Ez az uriember bizonyára nem volt statisztikus.

— Mert — mondja Bacchi professzor — ez az a hiba amit a legtöbben elkövetnek, amikor statisztikáról beszélnek és azért csinálnak annyi viccet a statisztikusok számlájára. Ha én ismerek egy magas leányt és egy alacsony fiút, ebből még nem lehet konzekvenciákat levonni. Sokezer fiut és lányt kell lemérni ahhoz, hogy az ember megállapithassa, a férfi magasabb-e, mint a nő, vagy megfordítva.

„Használ-e a család frizsidert vagy jégszekrényt?"

„Nős-e? Egyszer, vagy többször nősült?"

„Volt-e munkája az elmúlt héten?"

Ilyen és hasonló kérdésekre kell majd az ország lakosainak válaszolniok a népszámlálás alatt. Az adatok alapján a statisztikai hivatal majd válaszolhat például arra a kérdésre, hogy hány munkanélküli nőtlen embernek van otthon frizsiderje? De persze nem ebből a célból rendeznek népszámlálást. Az eredményekből az ország gazdasági életére és az állami adminisztrációra vonatkozó fontos kérdések tömegére találják majd meg a választ.

— Izráel népének történetében az első népszámlálást a pusztában rendezték — említi meg Bacchi professzor — és mint ismeretes, Mózes 700 ezer 20 évnél idősebb férfit számlált meg. (Ez a népszámlálás, melynek eredményeiben Ben Gurion kételkedik). A következő népszámlálást Dávid király rendezte, de a jó Isten nem nézte jószemmel ezt az aktust és megbüntette érte. Amikor az angol parlamentben a XVIII. század elején valaki azt javasolta, hogy rendezzék meg az első népszámlálást Angliában, az ellenzék Dávid király esetére hivatkozva megbuktatta a javaslatot.

Igy ismétli meg magát a történelem: az első Dávid miatt elhalasztották a népszámlálást Angliában, a második Dávid miatt kiirt választások pedig majdnem meghiusították a népszámlálást Izráelben.

Éjlát alias Epstein

Az elmult héten befejeződött az afro-ázsiai intézet első tanfolyama. A diákok adminisztrációt tanultak és a kooperativ szervezetről, az előadók pedig megtanultak egyetsmást afrikaiakról és ázsiaiakról.

— Az igazság az — mondja Elijáhu Éjlát, az afro-ázsiai intézet vezetője — hogy az ázsiaiak és afrikaiak közötti különbség nagyobb, mint az afrikaiak és az európaiak között. Az afrikai diákok nyugati kulturával rendelkeznek, mig az ázsiaiak magukkal hozzák tőlünk teljesen távolálló ősi hagyományaikat. Voltak is olyan hangok, hogy az intézet nevét változtassuk meg, mert nem való egyszuszra emliteni „afro-ázsiaiakat". De még az afrikaiak maguk sem egyivásúak, még ugyanabból az országból is egész különböző embertipusok érkeznek, akik egymástól távolálló törzsek tagjai. Nem beszélve arról a hatalmas differenciáról, amely az egykori angol és az egykori francia gyarmatok neveltjei között van. A franciák többet olvastak, teoretikus tudásuk nagyobb és szeretnek vitatkozni. Az angolnyelvüek viszont fegyelmezettek és több bennük a praktikus érzék. A franciák mindent tudnak a demokrácia alapelveiről, az angolok viszont tiszteletben tartják a demokratikus intézményeket. Végső fokon azonban az afrikaiak mind csak azért jönnek az országba, hogy itt gyorsan kitanuljanak, amit lehet és átplántálják saját hazájukba. Ezzel szemben az ázsiaiak inkább tanulmányuton vannak, őket inkább az ideológiák érdeklik. Az afrikaiak például a kibucban mindössze egy szervezeti forumot látnak, mig az indiaiak szemében a kibuc valósággal vallási szekta.

Élijáhu Éjlát arról panaszkodik, hogy az ország lakossága nem tesz meg mindent annak érdekében, hogy ezek a távolról jött vendégek itt jól érezzék magukat. „Családhoz való meghivás — mondja — a barátság szempontjából, annyit ér, mint egy tanfolyam."

Élijáhu Éjlát mindössze másfél éve van Izráelben — 15 évi távollét után. Először a Szochnut kiküldöttje volt Washingtonban, akkor még Epsteinnek hívták. Aztán ő lett Izráel első amerikai nagykövete, majd Londonba nevezték ki nagykövetnek.

A minap angolszáz turistanők egy csoportja látogatott el Éjlátba. Miután megtekintették a várost, a csoport vezetője kijelentette, hogy mindannyiuk rendkivüli örömére szolgál, hogy Izráelben várost neveztek el arról az emberről, aki náluk volt nagykövet.

— Megőriztem egy történelmi sürgönyt — meséli ezzel kapcsolatban Elijáhu Éjlát — amelyet Mose Sárét akkori külügyminisztertől kaptam Washingtonba, azon a napon, amikor hadseregünk eljutott a Vörös tengerig. Akkor még nem volt diplomáciai codeunk, Sárét a sürgönyt postán küldte és nem akarta, hogy idegenek megértsék. Ezért a sürgönyben csak a következő állt: „Elfoglaltuk Epsteint..."

Lampel-Lapid Tamás

Irók és könyvek

Egy reménytelen eset

Graham Greene regényirói ügyességét, szórakoztató tehetségét régen ismerjük. Szinte valamennyi könyve világsiker volt és az utolsó, az „Emberünk Havanában" még nem tünt el a könyvesboltok kirakatainak diszhelyéről. Most megjelent könyve (Egyidejüleg angolul és franciául. Angol cime: „A burnt out case" — Egy teljesen reménytelen eset, a francia „La saison des pluies" — Az esős évszak) nem hasonlitható egyikhez sem a korábbiak közül. Greene ezuttal bebizonyitotta, hogy nem csupán egyik legügyesebb, de egyik legnagyobb irója is korának.

A cselekmény, mint a szerző valamennyi müvében, egzotikus környezetben játszódik. A volt belga Kongó egyik legtávolabbi sarkában, ahonnan csak többnapi járásra él fehér ember, dr. Cotin, egy belga orvos lepratelepet alapitott.

Egy napon váratlan vendég érkezik, Querry, a világhirü épitész személyében. Querryt nem csupán mint gyönyörü templomok épitőjét ismeri a nagyközönség, de sok szó esett egyidőben szerelmi botrányairól is a lapok hasábjain. Az épitész segit a betegápolásban és napi munkákban és előkészíti egy uj kórház épitését. Senki sem tudja azonban, tulajdonképpen mit keres itt.

Egy angol ujságiró azonban felfedezi egy napon és ezzel megkezdődik Querry kálváriája. Mert a szenzációvadász kiagyalt történetet kerekit a hires ember köré. Egyfajta uj doktor Schweitzert lát benne, aki azért jött ide, hogy levezekelje büneit és megtérjen Istenhez. A valóságban ennek éppen az ellenkezője igaz. Az épitész soha nem hitt semmiben és ez a tragédiája. Templomokat épitett egy Istennek, akiben nem hitt és szerelmeskedett nők tömegével, akiket nem szeretett. Ezt a belső ürességet nem tudta tovább elviselni és azért jött ide, mert végre érezni akarta, hogy él: „élek, mert szenvedek" alapon.

Az ujságiró legendáját igyekszik kiterebélyesiteni a kórház legközelebbi szomszédja, egy Rycker nevü ostoba, bigottan vallásos telepes is, de a kórházban dolgozó szerzetesek és apácák is ezen buzgólkodnak. Egyedül doktor Colin, a lepratelep vezetője tudja az igazságot, mert ő éppen olyan hitetlen, mint az épitész.

Az épitész élete olyan ostobán és értelmetlenül ér véget, amilyen üres és értelmetlen egész léte volt. Rycker felesége, aki unja férje ostobaságát és lelki sivárságát, egyre jobban vonzódik Querryhez. Rycker azt hiszi, hogy megcsalták és leteriti egy revolvergolyóval a vélt csábitót. Földi maradványait doktor Colin a feleségéé mellé temetteti, a temetőnek abban a kis sarkában, melyet azoknak szántak, a kik nem hisznek.

Nincs ebben a regényben egyetlen hamis hang, divatos szentimentalizmus, olcsó hatáskeresés. Nem vád irat a vak katolicizmus ellen és nem hirdetése egy felvilágosultabb életszemléletnek. Józan és szigoru e könyv, olyan józan és szigoru, amilyenek Camus leg jobb regényei voltak (az orvos alakja egyébként sokban emlékeztet a „Pestis" dr. Rieuxjére). Querry nem azért keres menedéket az őserdőben, mert jobban vonzódik a primitiv dzsungellakókhoz, mint a városi fehér emberhez. A négert és a fehér embert egyforma szenvtelenséggel veszi tudomásul. Nem hisz az emberben és ha itt-ott segit rajta és megmenti va lamelyiknek az életét, olyan mellékesen, olyan elegánsan teszi, hogy nemcsak ő, de az olvasó is alig veszi észre.

Querry azért teljesen reménytelen eset, „a burnt-out case", mert nem hisz, de a hitetlensége nem elég szilárd, márpedig a hitetlennek éppen ugy szüksége van a bizonyosságra, mint a hivőnek. Ezért olyan, „mint egy üres ház" és ez ennek a ragyogó regénynek központi lélektani problémája.

L. Láng

KERESZTREJTVÉNY 808

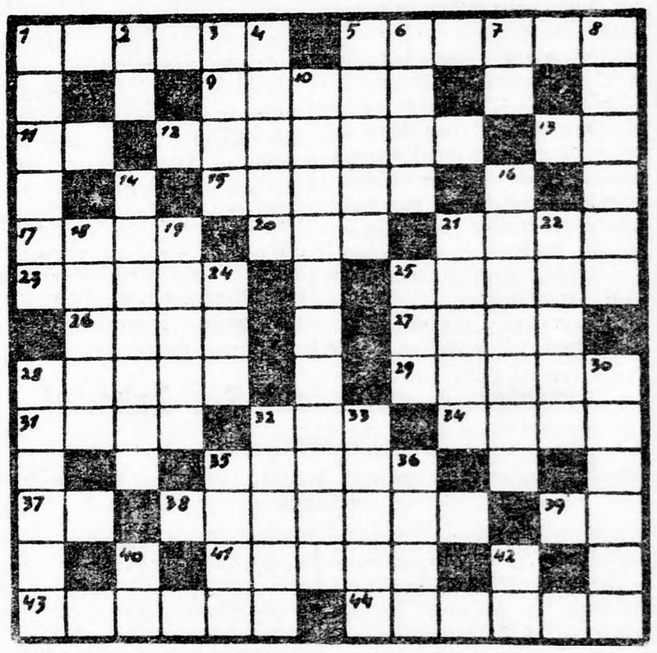

Vízszintes. 1. A görög istenek halhatatlanságot adó itala. 5. A franciák nemzeti muzeuma. 9. Ráma. 11. Folyadék. 12. Az ókori Peloponnesos, sőt egész Görögország vezető állama. 13. Gróf Monte Christo szigete. 15. Marokkó fővárosa. 17. Aranyáról hires bibliai hely. 20. B. E. U. 21. John .... skót drámairó 1722—1808. — 23. Izlandi pátból készült prizma sarkitott fény előállitására. 25. Pénzt vagy értéktárgyakat külföldre csempész. 26. Idegen hölgy. 27. Zeus és Hera fia, a harc istene. 28. Taposó (pld. kerékpáron). 29. Svejk a derék katona szerzője. 31. Távol áll a valóságtól. 32. Menyasszony. 34. Magyar iró. 35. Község, és klimatikus gyógy és üdülőhely Svájcban, Graubünden kantonban. 37. Téli sport. 38. Az USA egyik állama. 39. Szelid erdei állat. 41. Régi, ódon. 43. .... Kaimán, egykor hires magyar-zsidó tenorista. 44. A fokákkal rokon hatalmas vizi emlős.

Függőleges. 1. A trafalgári hős. 2. Készpénz. 3. Erős a szándéka. 4. Vissza: világhirü mulatt táncosnő. 5. Magyar származásu német költő 1802—1850. 6. Vissza: Európai államfő. 7. Anyós kedvence. 8. Párizs egyik nevezetessége. 10. A napokban Izráelben járt világhirü amerikai költő, teljes név. 14. Lovas bikaviador. — 16. Világhirü amerikai néger énekes. — 18. A kubai diktátor keresztneve. 19. Vissza: borközi állapot. 21. Salamon király kortársa és szövetségese. 22. Hans ... osztrák szinész, komikus. 24. Talál. 25. Perzsa uralkodó cim. 28. Népi hangszer. 30. Nagy magyar-zsidó iró. 32. Nemes fém. 33. Ékezettel héber rab. — 35. Forma. 36. Város Haifa közelében. 40. Keresztül. 42. Héber anya.

★

Nyereménykönyv
LÖBL MARGIT:
FŐZNI SEGITEK

ÚJ KELET REJTVÉNYPÁLYÁZAT-SZELVÉNY **808**

Név: .....

Cím: .....

805 SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:

Vízszintes: 1. KEPLER. 5. LIKTOR. 9. TAMIR. 12. MICHIGAN. 38. KATALÁN. 43. ITAMÁR. 44. MOKADI.

Függőleges: 1. KONDOR. 8. RHODOS. 10. MICHAEL KOMAY. 16. VOGÉZEK. 30. LIPARI. 33. GÓLEM.

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei

★

CHOLON

A choloni HOH március 26-án, vasárnap este 8 órakor a Savoy kávéházban

fontos vezetőségi ülést tart.

Kérjük vezetőségi és bizottsági tagjainkat, hogy azon feltétlenül megjelenni szíveskedjenek.

★

CHEDERA

A chederai HOH a rászorultak segélyezését — mint minden évben — most pészách ünnep alkalmával is szeretné megvalósitani, ezért kéri tagjait, hogy ezen nemes akcióban vegyenek részt és fogadják szívesen azon vezetőségi tagjainkat, kik ez ügyben fel fogják őket keresni.

Aki személyesen óhajtja adományát leadni, kérjük, hogy f. hó 27-én, hétfőn este 8—9 óra között összejöveteli helyünkön, a Mápai klubhelyiségében megjelenni szíveskedjék. — A vezetőség.

Egy ujabb „Chessman-ügy" kisért Kaliforniában

A San Quentin-i hirhedt börtön gázkamrájában minden készen állott Erwin (Géppuskás) Walker kivégzésére, akit azért itéltek halálra mert megölt egy Los Angeles-i rendőrbiztost. De néhány órával a kivégzés előtt Walker megőrült, s igy a kaliforniai törvények értelmében, nem lehetett végrehajtani rajta a halálos itéletet. Mindez 1949-ben történt.

A mult héten, 12 évvel és 30 ezer dollárba kerülő pszichoterapiai kezeléssel később, a gázkamra veszélye ismét ott lebegett Walker feje felett. A kaliforniai biróság ugyanis elfogadta a pszichiáterek szakvéleményét, amely szerint a gyilkos elmeállapotában javulás állott be, s noha nem gyógyult meg teljesen, már fel tudja fogni a halálbüntetés jelentőségét — ami a kivégzés végrehajtásának feltétele. Amenynyiben tehát Edmund G. Brown, Kalifornia kormányzója nem változtatja át itéletét, Erwin Walkert, az utonállót, aki lelőtt egy rendőrt, egyenesen visszakisérik a San Quentien-i siralomházba.

Igy alig egy évvel Chessmann drámai kivégzése után, a halálbüntetés emócionális kérdése ismét napirendre került Kaliforniában. Mint Caryl Chessmann esete, amely világszenzációt keltett, Géppuskás Walker esete is (aki, mint gyalogos hadnagy a második világháborúban tökéletesítette magát a Tommy-gun kezelésében) a sors ironiája, amely minden bizonnyal végnélküli polémia tárgya lesz az államban — pontosan akkor, amikor a törvényhozás napirendre tüzi a halálos itélet problémáját Kaliforniában. Mint a Chessmann ügyben, Brown kormányzó ismét a vita központjában lesz és ismét dilemába kerül majd a lelkiismeretével — mely irtozik a halálbüntetéstől — és karrierjének követelményeivel — mely arra készteti, hogy szembenézzen a politikai valósággal.

A mult évben Brown 60 nappal elhalasztotta Chessmann kivégzését, s ezalatt az idő alatt hiábavaló kisérleteket tett, hogy rávegye a kaliforniai törvényhozó testületet a halálbüntetés eltörlésére. Egyrészt a halasztás, másrészt az a körülmény, hogy Brownnak mégsem sikerült megmenteni Chessmann fejét — a kormányzót népszerütlenné tették úgy a halálbüntetés hívei, mint ellenzői körében.

Az idén, néhány hónappal a kormányzóválasztási kampány megkezdése előtt, amelyben lehetséges, hogy Richard Nixon lesz az ellenfele — Brown elhatározta, hogy szigorúan semleges lesz a halálbüntetés kérdésében, amelyre vonatkozólag három törvényjavaslatot tettek le a kaliforniai Ház asztalára. Ezek közül kettő módosítani akarja a jelenlegi törvényt, tehát korlátozni használatát, a harmadik pedig végleges el akarja törölni a halálbüntetést.

De az a tény, hogy Erwin Walkert most, legalábbis a törvény szempontjából, épelméjünek nyilvánitották, olyan dilema elé állitja Brown kormányzót, amely elől nem térhet ki: kizárólag az ö belátására és felelősségére van bizva, hogy Walker életben maradjon, vagy meghaljon-e.

A Walker-ügy a kormányzó kizárólagos problémája. A kaliforniai törvények értelmében a Legfelsőbb Biróságnak többségi határozattal kell helybenhagynia a halálbüntetés átváltoztatását, abban az esetben, ha az elitélt büntetett előéletü. De Walkernek nem volt priusza és azért tartozik az ügye kizárólag a kormányzó hatáskörébe.

S miközben a kormányzó sorsdöntő határozatán töpreng, tudja, hogy ismét egy viharos vita középpontjába került. Mert, ha megkegyelmezne is Walkernek, mi lesz a sorsa annak a 34 másik férfinek és magányos nőnek, akik jelenleg az Arany Állam különböző siralomházaiban várják végzetüket? **(Newsweek)**

NAPOLEON KALAPJA

★ **Irta: Manuel Komroff** ★

A Párizs melletti pompás Fontainebleau-kastély egyik termében üvegszekrényben, hímzett selyempárnán nyugszik Napoleon kalapja. Ez az a híres kalap, melyet akkor viselt, amikor visszatérőben Elba szigetéről gyülekező seregeit köszöntötte... a sereget, melyet a waterlooi csatatérre vezetett. De mindez már régesrégen történt, majdnem 150 éve, mondják a kisérők, akik a nagy látogató csoportokat a kastélyban végigvezetik.

Eme üvegszekrény előtt, mely a történelmi nevezetességü kalapot örzi, most ifju pár álldogál, vidéki parasztházaspár. Az asszony egy falusi gazdálkodó rózsásarcú lánya, a fiatal férj egy délfranciaországi paraszt fia. És ez a nászutjuk.

Megállnak az üvegdoboz előtt. Az asszony ujjai a ruhaderekán libegő szines szalagokkal játszanak, a férfi az üvegdobozban nyugvó fekete nemezkalapot bámulja. Vörös arcuk és nagy vörös kezük képe visszatükrződik az üvegszekrény oldalán. Ugyanabban a pózban állnak a kalap előtt, mint pár napja a falusi lelkész előtt, amikor elismételték a házasságkötési fogadalmat.

— Ö volt a legnagyobb ember a világon — jegyezte meg a fiatalasszony.

— Igen, nagy ember volt. Majdnem az egész világ császára.

— Nyugodjék békében...

— Nehéz lehet császárnak lenni. Nem hiszem, hogy szivesen vállalnám. Az a sok papir, meg okirat... azt mind elolvasni, meg minden... annyi, mint összel a falevél. Nem lehet valami egyszerü dolog... Mit gondolsz?

— Persze, hogy nem Emile. Bizonyára nagyon nehéz. De én azt hiszem, hogy te mindent meg tudsz csinálni, amit akarsz. Senki nem is álmodta volna, hogy elkészülsz ezen a nyáron a csirkeóllal, különösen azok után, hogy annyi bajunk volt a megrepedt, öreg boroshordókkal, meg a levéltetvekkel a zöldségeskertben... És én nem hiszem, hogy a császárnak olyan sok iratot kell elolvasnia. Csak elmondják neki, mi van benne, ő meg aláirja a nevét... ennyi az egész. És ezt te is tudnád, nem igaz, Emile...?

— Persze, hogy tudnám.

— Az én helyzetem biztosan nehezebb volna. Nem mondom... szép hely, jó volna itt lakni. De hogy a szolgák egész nap bámészkodjanak... utálom, ha idegen emberek bámulnak rám. De ha te volnál a császár meg kellene tennem és nem szólnék egy szót sem.

— Mit kellene megtenned Marie?

— Oh, hát mindenfélét. Vigyázni kell, hogy a konyhában azok a csirkefogók ne lopjanak... és minden, amit hölgyeknek tenni kell, ágyat bevetni és folyton uj ruhákat varrni... és vigyázni a házra...

— Nehéz az császárnak lenni Marie. Nem szivesen lennék én császár.

— De ha akarnál Emile... biztosan tudom, minden lehetnél, ami csak akarsz. Olyan erős vagy és... úgy szeretlek.

Végre továbbhaladtak az üvegszekrény elől, melyben Napoleon kalapját örzik és egymás szemébe néznek.

Hosszú hallgatás után a fiatal nő megszólalt: — Tudod Emile, szeretnék visszamenni a kastélyba mielőtt bezárják, hogy mégegyszer megnézzük a kalapot.

— Szegény Napoleon — jegyezte meg Emile.

— Igen. Olyan szomorú ez. Valamikor majdnem az egész világ császára volt és most halott.

Visszamentek a kastélyba és mégegyszer megnézték a kalapot. És másnap reggel, azzal az ürüggyel, hogy útbaesik a vasutállomás felé, ujra elmentek megnézni Napoleon kalapját az üveg alatt.

A vonatban a fiatalasszony felsóhajtott. — Csodálatos nászút volt, ugye Emile?

— Persze.

— Szeretlek Emile — suttogta a férje fülébe.

A férj egyenes tartással ült a helyén és megfogta asszonya vörös kezét. — Pedig én azt hittem... hogy talán... Napoleont szereted.

— Szeretem is, de az valami más.

— Hogy-hogy más...?

— Hát... ő már meghalt és nagyon sajnálom... olyan szomorú ez... Ő olyan nagy ember volt és milyen nehéz császárnak lenni. Te magad is mondtad... emlékszel, hogy mondtad, Emile?

— Igen, tudom, hogy mondtam Marie, de akkor magamra gondoltam, nem Napoleonra. Neki könnyü volt, mert ő mindig... szóval... ő mindig nagy dolgokat müvelt... generális volt... meg ilyesmi. Egy generálisnak egyszerübb mindenfélét csinálni.

— Ő nagyon bátor volt és azért...

— Azért szereted őt, mert bátor volt?

— Téged is szeretlek Emile. Azt akarom, hogy nagy ember legyen belőled és a te kalapodat is örizzék majd... de nem akarom, hogy te légy a császár.

Emile féltékeny volt Napoleonra. Egész úton kinézett a vonat ablakán, a szántóföldek zöld csikjait és a magastörzsü jegenyék hosszú sorait figyelte.

Estére hazaértek a falujukba. Orrukat megtöltötte a zöld cserjék és a felázott, laza föld nedves illata. Egyes helyeken távollétük alatt magasra nőtt a fü, itt volt a második kaszálás ideje és nem vesztegettek el drága perceket azzal, hogy ünneplőjükből átöltözzenek és belebujjanak kényelmes, nagy facipőikbe. A facipőkbe, melyek évszázadok óta a francia földet tapossák. Mindössze egykét órájuk volt napnyugtáig.

Éjjel, amikor ágyukban pihentek és zihált a lélegzetük, az asszony igy suttogott: — Oh Emile, milyen jó ujra itthon lenni.

A férfi megszoritotta felesége kezét.

— Nehéz lehet palotában lakni — tette még hozzá Marie.

— És olyan szomorú...

— A halott császár kalapjára gondolsz Marie? — kérdezte a férj és elengedte a felesége kezét.

— Nem Emile, mindenféle bolondságra gondoltam... szeretlek. — Átölelte férje nyakát és a férfi megcsókolta a szemét, piros arcát és a föld harmatától nedves piros ajkát.

Napoleon soha többé nem került szóba köztük, mindössze egyetlen egyszer, körülbelül egy évvel később, amikor Emile büszke apja lett egy ujszülött kisfiunak.

— Dijnyertes gyerek — jegyezte meg az apa.

Az anya megcsiklandozta a kisbaba állát és hozzátette: — Kiállitásba viszszük... üveg alá.

Aztán végigmentek az összes férfineveken, régi királyok és császárok nevein, mindegyiken, amelyre csak emlékezni tudtak, de falusi nevekhez szokott füleik számára valamennyi idegenül és elszomoritóan hangzott.

A szőlő már erősen érett, megkezdődött a szüret s ezekben a különös percekben gyakran gondoltak Napoleon kalapjára a fontainebleaui kastély kiállitási termében, de kisfiuknak a végén a János nevet adták.

(Fordította: **Marton Ilona**)

Batista nem politizál és haragszik Amerikára

Két évvel ezelőtt menekült el Fulgencio Batista, Kuba volt teljhatalmu diktátora, Havanából. Nem üres kézzel távozott. Szinte tudományos alapossággal készitette elő „jeridázását" a volt kubai diktátor és egyes szakértők szerint vagyona legalább 100 millió dollárt tesz ki. Mások azt állitják, hogy vagyona a 200 milliót is meghaladja, de vannak olyanok, akik Batista vagyonát többszáz millió dollárra becsülik.

Fulgencio Batista jelenleg Madeira szigetén él, ami Portogáliától két óra alatt megközelithető repülőgépen. Szépséges feleségén és családjának többi tagjain kivül 12 főből álló „udvartartása" van vele. Madeira legelőkelőbb szállodájában, a Reid hotelben lakik, melynek egész első emeletét foglalta el maga és környezete számára. Nem olcsó mulatság ez. A lakosztály heti bére 1750 dollárt tesz ki, úgyhogy csak ilyen cimen eddig több mint 180 ezer dollárt adott ki a volt kubai diktátor.

Batista szereti a magányt

Batista visszavonultan él fejedelmi lakosztályában, onnan nem távozik el. Talan fél a kommunisták és Fidel Castro embereinek a bosszújától, vagy talán bölcs lett és megszerette a magányt. Azonban nem szakadt meg kapcsolata a külvilággal. Hűséges emberei állandóan úton vannak. Hol Európa fővárosaiban, hol az Egyesült Államokban, hol Kanadában vagy Mexikóban tünnek fel Batista megbizottai, különböző személyekkel folytatnak titokzatos tárgyalásokat, de csak megbizójuk tudja, hogy miről és milyen eredménnyel.

Az egyik ujságíró kérdésére, akinek sikerült közelébe jutnia, azt válaszolta, hogy nem érdekli a politika. Viszont egyik szárnysegédje elárulta, hogy nagyon is érdeklik főként a kubai események és különleges rövidhullámu rádiókészülékével állandóan lesi a volt hazájából és a Délamerikából érkező híreket.

Batista egyik bizalmi embere viszont „megerősitette" főnöke állitását.

— A tábornoknak elege volt a politikából és nem kiván visszatérni Kubába.

— Még akkor se — kérdezte az ujságíró —, ha meg dőlne Castro uralma?

— Hát, kérem — válaszolta Batista szárnysegédje vállvonogatva ——, ez esetben a tábornok visszatérne hazájába. De csak akkor, ha a törvényes kormány vissza hívná.

Batista szárnysegédje ekkor beszédesebb lett:

—Ez esetben a tábornok elfogadná ismét államfői tisztségét — mondta — és első teendője az lenne, hogy rövid időn belül választásokat irjon ki.

— És tesz ennek érdekében valamit a tábornok? — kiváncsiskodott tovább az ujságíró.

— Nem, semmit se tesz — hangzott a határozott válasz, aminek azonban ellentmondanak Batista bizalmi embereinek titokzatos utazásai. Batista diplomáciai megbizottja Kuba közelébe is elmerészkednek.

Miért haragszik Batista Amerikára?

— A tábornok nagyon haragszik az Egyesült Államokra — mondja Batista megbizottja az ujságíró egyik kérdésére —, mert annak vezetői nem ismerték fel kellő időben azt a veszélyt, amit Castro tevékenysége rejt magában. A tábornok már négy évvel ez előtt figyelmeztette a felelős amerikai tényezőket, hogy Castroval a kommunizmus kerül uralomra és ezért a jelenlegi helyzetért Amerika felelős.

Batista Castroról alkotott véleményét nem hajlandó nyilvánitani. Nem mond róla se jót, se rosszat. Viszont annál készségesebben nyilatkozik erről bizalmi embere.

— Castro könnyelmű, felelőtlen, könnyen befolyásolható, hiú és ostoba alak — mondja saját szakállára Batista szárnysegéde és úgy látszik, hogy a volt diktátor udvartartásában már szólásszabadság uralkodik, mert senki se akadályozza nyilatkozatának megtételében. — Ha Fidél Castronak csak egy kis esze lett volna, már régen igyekezett volna kibékiteni az Egyesült Államokat.

Miből telik a fényüzésre?

De nemcsak elvi és politikai okokból haragszik Fulgencio Batista az Egyesült Államokra. A volt kubai diktátor már a régi jó időkben úgy tervezte ki esetleges emigrációját, hogy azt az Egyesült Államokban fogja tölteni. Palotát építtetett magának a Florida államban lévő Daytona Beachen, amelyet fejedelmi módon rendezett be. Fia amerikai főiskolán tanul, de „a tábornok", ahogy most hívják a volt őrmestert bizalmi emberei, nem teheti lábát amerikai felségterületre. Nemkívánatos elem... Két leányát svájci intézetbe küldte a gondos diktátorpapa, míg két legkisebb leszármazója egy madeirai magániskolában tanul.

Pikáns kérdést tesz fel utolsónak az amerikai ujságíró:

— Miből telik erre a fejedelmi fényüzésre?

Erre a kérdésre Batista maga válaszol:

— Ó, kérem, nagyösszegű járadékbiztositást kötöttem még a régi időkben. Azonkivül egy húsz évre szóló életbiztositásom is most járt le...

Lehetséges, hogy Batistának vannak járadék- és életbiztositásai. De egyéb pénzforrásai is vannak Svájcban és az Egyesült Államokban, meg másutt is. Mert Batista gondos, előrelátó diktátor volt.

Ford. H. T.

● **A kanadai Toronto mozija előtt, ahol az Exodus filmet vetitik, arab diákok hangos, de incidens nélküli tüntetést folytattak a „cionista terror" ellen.**

● Elizabeth Taylor magántitkára tegnap közölte, hogy a népszerű filmszinésznő rövidesen elhagyja a londoni kórházat, ahová több mint két héttel ezelőtt életveszélyes tüdőgyulladással beszállitották és hazarepül az Egyesült Államokba.

● Pakisztán öt kerületén borzalmas tornádó pusztított, amely szombaton és vasárnap 200 ember halálát okozta.

PESTI HUMOR

EGY KIS NYELVUJITAS

Hóember — *télibáb*
Jampec — *kalandféreg*
Kutyaház — *pulipintyó*
Masször — *dörzsfőnök*
Lottójárvány — *háthaláz*
Epilógus — *regénybúcsú*
Virágkertész — *rügyvéd*
Arckrém — *bájpástétom*
Udvarlás — *bókháló*
Bolhacirkusz — *csipőbolt*
Pecsét — *zsíremlék*

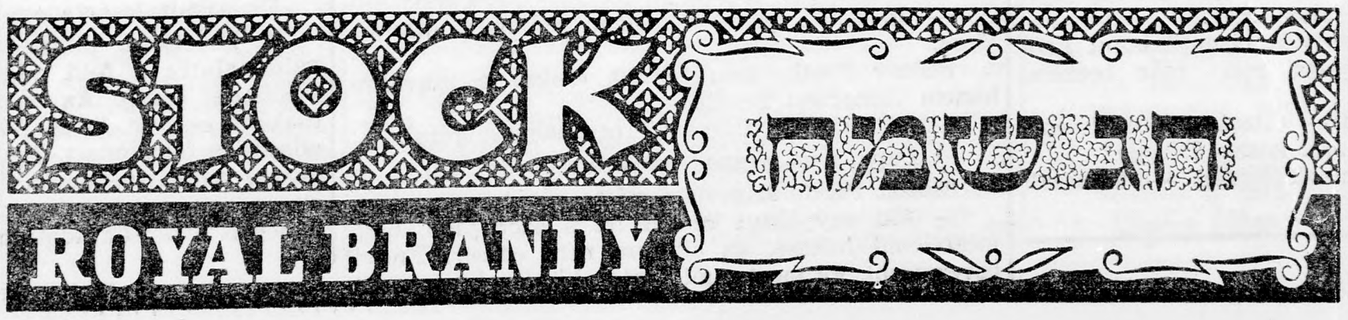

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

Révész Lászlóné beszél görögországi utazásáról

Révész Kati nem a Seraton és Hilton szállók előkelő légkörén keresztül ismerte meg Görögországot, hanem mint intelligens átlag-turista, minden iránt érdeklődő felkészültségével utazta be Görögországot és erről az élvezetes utazásról a helyszinen felvett és vetített képekkel alátámasztva fog nekünk előadást tartani hétfőn, március hó 27-én, este ½9 órakor az Idelson-utca 18. sz. alatti klubhelyiségben. — Vendégeket szívesen látunk.

ALEXANDER PARDY VISSZATÉR

Irta: **Theodor Glasscheib**

REGÉNY

8

— Kitünő! — kiáltotta Alexander és levágta az asztalra a palettát.

Még haza kellett menni a lány lakására, hogy bejelentsék: este szórakozni mennek.

— Néni — mondta Alexander — Elly ma kissé később jön haza. Előadás után kávéházba is megyünk.

Az úton a színház felé Alexander megjegyezte:

— Megbíztak, hogy egy ezüstlakodalomra illusztrációkat készítsek. Száz koronát kapok, amiből ötvenet előlegre kézhez is vettem. Veszek neked egy ruhát.

— Alexander, segit az Isten!

— Rózsaszínű krepdesin ruhát szeretnék.

— De az A-ra B következik — válaszolt incselkedve a leány.

Még mielőtt a színházban a függöny fellebbent és Fritz Werner, az asszonyfaló énekelni kezdett volna, Alexander már megigérte Ellynek a krepdesin ruhához illő kalapot és cipőt.

Jó hangulatban voltak. Alexander különösen, pedig ma nem ment a munka. De a „kéz"-re gondolt, amit holnap vesz munkába. Ez a probléma lelkesen érdekelte. Elly viszont azon törte a fejét, hogy a krepdesint, amit holnap megvesznek, melyik szabónőhöz vigye. Nagyon szeretett volna igazán elegáns lenni. Mindjárt itt a március... szalmakalap is kellene.

Másnap újra modellt ült. Levetkezett és a vörös papírrózsát meztelen keble elé tartotta. Amikor Alexander odapillantott, hirtelen tágra nyitotta a szemét. Igen... most... most látja csak a kezét... a finom csontokat... az ujjak, mintha virágszirmok lennének... most kell rögzítenie...

— Elly — kiáltotta — most, könyörgöm, ne mozdulj!

Váratlan izgalom vett erőt rajta. Megragadta a palettáját, az ecsetét és lázasan festeni kezdett.

Negyedóráig tartott csak az izgalom. Elly a fiú arcán az üdvösséget látta.

— Sikerült?

Alexander teljesen kimerűlten válaszolta:

— Azt hiszem, igen. — Majd lassan hozzátette: — Most pedig menjünk, vásároljuk meg neked a ruhaanyagot.

A praktikus Elly ebből következtetett arra, hogy Alexandernek valóban sikerült a „kezet" megfestenie.

6.

Ebben az évben a húsvét április havának második felére esett. Az idő meleg volt és vidám. Az ünnep vasárnapján Elly minden új holmiját magára öltötte. Valóban elegáns jelenség volt. Alexandernek dagadozott a keble.

Leopold bácsi álmélkodva nézte lányán az új ruhát, cipőt, kalapot és kabátot is, mely vásárlására Alexander utólag határozta el magát.

— Már régen meg akartalak kérdezni — fordult Leopold Herz a feleségéhez — honnan szerzi a lányod a pénzt ezekhez az új, drága holmikhoz?

— Most jut eszedbe? Hát Alexandertől.

— Ez nincs rendben! Ebből még bajok lesznek. Nem vigyázol eléggé a lányodra.

— Mit akarsz tulajdonképpen? Talán zárjam be a szobába? Már nem kislány, most van a legszebb éveiben...

— És a legszebb éveit ajándékozza Alexandernek? Te hagyod ezt, sőt, támogatod. Megengeded, hogy felmenjen Alexanderhez is? Mit csinálnak ezek egyedül a szobában? Azt hiszed, Jeremiás siralmait olvassák? Elly egy napon szégyenbe fog hozni bennünket és ezért te leszel felelős.

Herzné hallgatott, mire Leopold bácsi felkerekedett és elhagyta a lakást. Lement a Karmeliterplatz egyik kocsmájába, mely még húsvétkor is nyitvatartott. Dupla rozspálinkát rendelt és miután megivott egy üveg sört is, újból visszatért a pálinkához. Bánatát az italba fojtotta. Nagyon sajnálatraméltónak érezte magát. Mit tegyen? Itt van a lánya, Elly, ez a kis gyöngyvirág... még egy herceg is boldogan vetné magát a lábai elé. De nem, ez a senkiházi Alexander, ez a szamár festő... ez udvarol neki, sőt, talán az ágyába is viszi... Az ördögbe! És miért? Semmiért. Ha lánya okosabb volna, mindnyájunkat boldoggá tehetné.

Kilépett a söntésből és hazafelé ballagott. Micsoda buta nő ez az Elly? Eltékozolja az értékeit. Szerencsétlen az apja, az anyja. Leopold bácsi forró, nagy könnyeket hullatott az utcán.

Amikor hazatért, még jobban fájt a szíve. Tulajdonképpen mit csinál otthon? Mormolni kezdte a Szentírásból: „Fiakat neveltem fel, naggyá tettem őket és ők vétkeztek ellenem..."

E pillanatban megszólalt a csengő. Herzné nyitott ajtót: Eliezer Pardy jelent meg.

— Hát te vagy? — mondta bizonytalanul Leopold. — A legjobbkor jössz, mert már beszélni akartam neked a fiadról.

— Hagyd, hogy leüljön — vetette közbe Herzné. Foglalj helyet Eliezer, mi szél hozott Bécsbe?

— A fiamat jöttem meglátogatni — válaszolt Eliezer Pardy.

— Már nem lakik nálunk — mondta nyomban Leopold bácsi. — Az ördög tudja, hol van a tanyája.

— Hallgass, Leopold, én tudom a pontos címét: Porzellan-gasse 18.

Eliezer Pardy felírta a címet és néhány udvarias kérdés után, melyekre alig várt választ, elbúcsúzott azzal, hogy holnap újból eljön.

Amikor elment, Herzné megjegyezte:

— Na, a szegény Alexander ma nem fog nevetni.

— Nem baj! „Fiúkat neveltem fel... és ők vétkeztek ellenem."

— Mit értesz te a szent szöveghez — válaszolta Leopold bácsi, aki rájött arra, hogy csak egy dolgot tehet: lefeküdni.

Eliezer Pardy félóra múlva becsöngetett Wohlgemuthnéhoz a Porzellan-gasse 18. szám alatt. Amikor felnyílt az ajtó, beköszöntött:

— Jó napot. Pardy a nevem. Fiamat keresem.

Wohlgemuthné helyreigazította a kötényét és invitáló mozdulatot tett a kezével:

— Kérem, Pardy úr, tessék belépni.

— Fiam nincs idehaza?

— Miért is lenne? Ma szép az idő és ünnep is van, a fia pedig, Pardy úr, fiatal ember. És még milyen rendes, becsületes. Minden este itthon van idejében, nincs barátnője, csak unokahugával jár, valóban derék fiú.

— Az unokahugával jár? Mit nem mond asszonyom...

— Persze, sőt, le is festette.

— Hol?

— Hát itt, a szobájában.

Egy percig csend volt.

— Gyakran jön ide hozzá az unokahuga? — kérdezte Eliezer Pardy.

— Természetesen. Tetszik tudni, ilyen portré megfestése, bizony, nagyon sokáig tart.

— Igen, az ilyesmi sokáig tart. És nem tudja véletlenül, Wohlgemuthné asszony, hogyan hívják ezt a kisasszonyt?

Wohlgemuthné gyanut fogott. Istenem... talán már eddig is túlságosan sokat mondott el. De hiszen, miről is van szó? A kisasszony valóban unokahuga Alexandernek. A fiatalember nagyon jó bérlője, nem szerette volna elveszteni. Javítani akart, tehát így folytatta:

— Ne gondoljon semmi rosszra, Pardy úr. Én becsületes özvegyasszony vagyok és nálam nem lehet csak becsületesen viselkedni. Ha látom, hogy az erkölccsel baj van, akkor nálam nincsen bocsánat. Nyomban felmondok és kész. De ez Alexander úrnál ki van zárva. Érte tűzbe teszem a kezem.

Eliezer Pardy kényszeredetten nevetett:

— Nagyon örülök, hogy ilyen szépeket mond, asszonyom, a fiamról. De most nem szeretnék tovább és hiába várakozni. Vacsora után visszajövök. Ha közben megjönne a fiam, kérem, mondja meg neki, okvetlenül várjon meg.

Amikor Eliezer Pardy két óra múlva újból megjelent a Porzellan-gasseban, Alexander még mindig nem volt otthon.

— Most már megvárom — mondta és bement fia szobájába. Leült egy székre és bosszúsan gondolt arra, hogyha éjfélig kell is várnia, akkor is itt marad.

Üres lélekkel nézett körül a szobában. Az asztalon könyveket látott: A XVI. század festészete... A barokk festészet... Naturálizmus a francia festészetben... festészet... festészet — gondolta Eliezer Pardy — mintha más nem is volna a világon. Félretolta a könyveket. Előkerült egy mappa. Áhá! Biztosan azokat az átkozott rajzokat tartalmazza. Karok... lábak... egy fej... emberi törzs... micsoda szamárságok. A negyedik oldalon megpillantott egy arcot. Igen, ez Elly... és aztán mindenütt újból és újból Elly jelent meg. Az unokahug. Rajzok, skiccek. Hát ezért hozta a nagy pénzügyi áldozatokat? Ezt eredményezte a nyolcéves bécsi tartózkodás? Most aktképekre bukkant. Pfuj! A modell ismét csak Elly volt. Hiába nem esik messze az alma a fájától. Megvetéssel gondolt most Leopold Herzre. A részeges Leopoldnak hozzá méltó lánya van. A mérték betelt.

Nyitva hagyta a mappát. Ha Alexander megérkezik, hadd vegye észre, hogy apja mindent látott. Végeredményben a fia még kiskorú, apai hatalmát érvényesíti ellene.

Alexander Pardy ugyan hajlandó lett volna akár éjfélig is várakozni, de Alexander hamarosan megérkezett. Wohlgemuthné már a folyósón elcsípte.

— Pardy úr, az apja megérkezett, benn van a szobájában — suttogta.

Alexandernek száraz lett a torka. Egy pillanatig azon törte a fejét, miként viselkedjék, de miután semmi értelmes nem jutott eszébe, a közömbösség érzése töltötte el.

Kinyitotta szobája ajtaját és már apja előtt állt.

— Jó estét, papa, remélem, kellemes hírekkel jössz.

Eliezer Pardy nem figyelt ezekre a szavakra, hanem támadóan kezdte:

— Az én rossz fiamat jöttem meglátogatni.

— Papa, nem vagyok rossz fiú...

Eliezer Pardy szigorúan mérte végig:

— Aki egy lányt rendel fel a szobájába, hogy meztelenül lefesse, az előttem nem ember. Ennyit bevezetésül. És most, ami fontosabb. Ha kompromittáltad Ellyt, akkor feleségül fogod venni. Ezt kívánja a becsület. De ha nem történt köztetek semmi, úgy minden kapcsolat a mai nappal megszűnik. Többé nem ismerítek egymást. Felelj: intim viszonyban voltatok egymással?

— Nagyon sajnálom, papa, de erre a kérdésre nem fogok neked semmiféle választ adni. Már az sem volt szép részedről, hogy rajzaim között kutattál.

— Tehát, azt hiszed, nincsen jogomban így beszélni?

— Dehogynem, — Alexander küzdött magával, mert egyszeriben megsajnálta az apját —, de ne felejtsd el: már nem vagyok gyerek. — Próbálta vígasztalni. — Nyugodj meg! Majd mindent megbeszélünk és biztos vagyok, hogy meg is fogjuk érteni egymást.

— Alexander, kedves fiam, örülök, hogy így beszélsz — válaszolt Eliezer Pardy, ugyancsak engesztelő hangon. — Reményemet, hogy rabbi legyél, amiről mindig is álmodtam, már feladtam. Sajnos, fel kellett adnom. Másfelől azonban könyörgök neked, hagyd abba ezt az átkozott festészetet.

Alexander megrázta a fejét:

— Sohasem fogok a festészetről lemondani.

Eliezer Pardyban újból felgyúlt az indulat. Keze remegett, amikor hirtelen a kalapja után nyúlt:

— Ebben az esetben nem várhatunk már egymástól semmit. Utjaink elváltak.

Alexander mereven állott, mint egy oszlop. Csak nehezen mondta ki a szót:

— Papa...

De akkor se mozdult, amikor már látta, hogy apja feláll, az ajtóhoz lép, kinyitja, kimegy és fiára zárja. Még hallotta lépteit a folyóson.

— Papa... mormogta maga elé Alexander a súlyos csendben. Az ágyra vetette magát. Szívesen sírt volna, de könnyei nem jöttek.

Húsvét hétfőjét gyászos hangulatban töltötte, le sem ment az utcára. Wohlgemutné néhányszor bekopogott, de Alexander minden közeledést elutasított.

★

Elmúlt a húsvéti szabadság is és Alexander újra elkezdte tanulmányait az akadémián. Hansnak nyomban feltünt barátja rosszkedve és megkérdezte:

— Mi történt veled?

— Apám volt itt az ünnepre.

— Adott pénzt neked?

— Nem. De kitagadott.

— Ez jó jel — válaszolta Hans. — A kitagadott gyerekek mindig nagyot alkottak. Én máris gratulálok neked.

A következő napokon Alexander szörnyű üresnek érezte a fejét. Nem ment a rajz, nem ment a tanulás. Voltak reggelek, amikor fel sem tudott kelni az ágyából és elmulasztotta az előadásokat. Alig étkezett. Csak egyetlen kötelezettségét tartotta be: a kis Georgenak tovább adta a leckeórákat. De esténként újra elkerűlte az embereket. Ellyt is. A portré festését abbahagyta, mindent. Kisétált a Votiv-parkba és letargiásan ült a langyos estéken a padon.

Egy késő délután megúnta a magányt és eszébe jutott Hans, akit már hónapok óta nem látott. Steinschneiderné nyitott ajtót.

— Sajnálom, Pardy úr, fiam nincs itthon, valószinüleg színházba indúlt.

— Kár...

— Sürgős volna?

— Nem éppen, de szükségét érzem annak, hogy valakivel, aki bizalmasom, beszéljek.

Az asszony hosszan, beható szemekkel figyelte a fiatalembert.

— Talán valami baj van? Beteg?

— Nem vagyok beteg.

— No, jöjjön csak be és beszéljen el mindent.

Bementek a szalonba, az asszony maga mellé ültette Alexandert a diványra.

— Drága Steinschneiderné asszony... — kezdte el.

— Te szerencsétlen kis Alexem... — mondta váratlan gyöngédséggel az asszony, miközben karját a fiú vállára tette — mesélj...

Alexander elmondta kálváriáját, apja látogatását, kegyetlen viselkedését, a szakítást.

— Tehát kitagadtak — jegyezte meg elrévedezve az asszony.

Alexander úgy érezte, mintha Steinschneiderné karja erősebben nyomná a vállát. Valamit mondani akart, de akkor már forró, ölelő karok szorították. A fiú zavaros, homályos tudatában még felbukkant a világos gondolat: mi történik, ez az asszony barátom anyja... Lihegve, zihálva mondta:

— Kérem, asszonyom...

De ajkait lezárta egy puha, meleg női tenyér.

A következő pillanatokban mintha megmozdult volna alatta a föld, végzetes, de ugyanakkor fájó szédületet érzett. Az asszony piros érzéki szája vércseként csapott le és Alexanderben minden gátlás, ellenállás feloldódott. Agyában időnként őrült kavargással tudatfoszlányok villantak fel: jaj, a barátom anyja, szégyen, bocsáss meg, Elly, az apám, de aztán lemerűlt a kéj öntudatlanságába.

(Folytatása hétfőn)

★S★P★O★R★T★

A Simson csaknem meglepetést okozott

A tegnapi bajnoki fordulóban mind az NB-ben, mind az elsőosztályú bajnokságban halmozódtak a meglepetések. Az NB-ben a H. Petach Tikva, a bajnokságban hosszakkal vezető csapat eldöntetlennel volt kénytelen megelégedni a Simson Tel Aviv elleni mérkőzésen, amelynek első félidejében a Simson két góllal vezetett. A M. Haifa nagy gólarányú vereséget szenvedett a M. Natanjától, amit játékosainak fegyelmezetlen magatartása idézett elő, akik közül hármat is kénytelen volt a játékvezető leküldeni a pályáról a mérkőzés folyamán. Csak nagyon nehezen szerezte meg a győzelmet a H. Tel Aviv, a bajnoki tabella végén meghúzódó Betár ellen a második félidőben tanusított némileg jobb és szerencsésebb játékával.

A tegnapi — 16-ik forduló eredményei a következők:

H. Petach Tikva—Simson Tel Aviv 2:2 (0:2). Kindel és Kohen egy-egy góljával vezetett szünetig a Simson, amely mindvégig nagy fölényt tanusított a mérkőzés első felében. Szünet után az 55-ik és 75-ik percben Sztelmách két fejesgóljával egyenlített ki a Hápoél. A mérkőzést ötezren nézték végig.

H. Tel Aviv—Betár Tel Aviv 2:1 (0:1). Az első félidő utolsó percében Aminov lövése talált utat a Hápoél halójába és vezetéshez juttatta a Betárt. A második félidő 58-ik és 64-ik percében Tisch két jólirányított labdája szerezte meg a Hápoélnak a nehezen kivivott győzelmet. A két csapat nivótlan játékának 3000 néző volt a szemtanúja.

H. Haifa—H. Jeruzsálem 2:1 (1:0). Slomo Levy és Ginsburg lötték a győztes csapat góljait, mig Mizráchinak sikerült az eredményen szépítenie. A 4000 néző nem sok örömet talált a gyenge játékban.

M. Natanja — M. Haifa 3:0 (1:0). Már a tizedik percben kiállította Werner játékvezető Ámárt, aki tisztelettelenül viselkedett vele szemben. A második félidő utolsó negyedórájában további két játékos került ugyanerre a sorsra a M. Haifából, Cvi és Sapira, akik az ellenfél testi épségét veszélyeztetően játszottak. Natanjából Szteczkit állította ki a játékvezető. A gólok közül Spiegler kettőt és Heine egyet lőtt.

M. Tel Aviv—M. Jaffa 3:0 (3:0). Az első félidőben döntő fölényt harcolt ki a M. Tel Aviv és evvel megérdemelten szerezte meg ilyen arányban is a 2 bajnoki pontot. Vilenszki a 17-ik és 22-ik percben, Goldstein a 32-ik percben lőtték Tel Aviv góljait.

M. Petach Tikva — Bné Jehuda 2:0 (0:0). Gyors lendületes játékban győzte le a Mákkábi a többet támadó, de erélytelen csatársorral rendelkező Bné Jehudát. A gólok a mérkőzés utolsó öt percében estek Leidner és Becker révén. Kétezren gyültek össze a nézőtéren.

A tegnapi bajnoki forduló után az NB-ban a **sorrend a** következő:

H. Petach Tikva 28 pont, H. Tel Aviv 21, H. Haifa, M. Haifa és M. Tel Aviv 19, M. Jaffa és Simson Tel Aviv 17, H. Jeruzsálem 14, M. Natanja és M. Petach Tikva 12, Bné Jehuda 9, Betár Tel Aviv 5 pont.

Az I. osztályú bajnokság 22-ik fordulójában a vezető csapatok közül csupán a H. Tibériás szerezte meg mindkét bajnoki pontot és evvel a bajnoki táblázat élére került. A M. Sáárájim és a Hákoach Tel Aviv csak eldöntetlent értek el. A forduló eredményei a következők:

H. Tibérias — H. Kirját Chájim 2:0, M. Sáárájim—H. Rechovot 0:0, Hákoách Tel Aviv—M. Chedera 3:3, H. Beér Séva—H. Mácháne Jehuda 0:0, H. Kfár Szábá—H. Rámle 2:2, H. Rámát Gán—H. Chedera 2:0, H. Herzlia—Betár Jeruzsálem 3:0.

A tegnapi mérkőzések után a sorrend a következő:

H. Tibériás 30 pont, M. Sáárájim 29, Hákoách Tel Aviv 28, H. Rámát Gán 25, Kfár Szábá 24, Betár Jeruzsálem és H. Mácháne Jehuda 21, H. Beér Séva és Rámle 20, M. Chedera 19, H. Kirját Chájim és Herzlia 18, H. Rechovot 17, H. Chedera 16 pont.

★

MAJUSBAN JÖN A CHELSEA

London, (STA). — Az angol Chelsea labdarugó csapat, amely az első ligához tartozik, elfogadta a Hápoél meghívását és májusban részt vesz a Hápoél nemzetközi sportfesztiválján.

★

EGYÉB SPORTHIREK

A Mákkábia stadionban megrendezett országos **atlétikai versenyen az erős** szél hátrányosan befolyásolta az eredményeket, de sokan távol is maradtak az élsportolók közül a rossz idő miatt. Meglepetést hozott a 400 méteres síkfutás, amelyben Ámosz Gilád, H. Rison, 57,7 mp-es idővel legyőzte Jair Pantillatot. Kusnir 702 cm-es távolugrása és Mirjám Szádránszki 12.5 mp-es eredménye 10 méteres síkfutásban érdemelnek még említést.

A kézilabda válogatott keret edzőmérkőzést játszott a H. Rámát Gánnal és formás játékban 19:3 arányban győzte le törekvő ellenfelét.

Az izráeli labdarugó szövetség intéző bizottsága az olaszokkal lejátszandó világbajnoki előmérkőzések időpontjául május végét és október végét javasolja. Az első mérkőzés szinhelye Rámát Gán volna, a másodikat az olaszok rendezik.

Mándi Gyula szövetségi edző megbizatásának egy évvel történő meghosszabbitását **határozta el az izráeli** labdarugó szövetség és igy Mándi egyelőre 1962 julius hó elsejéig vezetné a válogatott labdarugó csapat edzését.

A Betár Tel Aviv kérését, hogy a tegnap lejátszott labdarugó bajnoki mérkőzéseket halasszák el mindaddig, amig fellebbezését a két délamerikai játékosa ügyében végleg el nem döntik, dr. Joszéf Lamm törvényszéki biró elutasitotta. Határozatában Lamm azt az érdekes megjegyzést tette, hogy elvi kifogása nem volna az ellen, ha hivatásos játékosok szerződtetésével emelnék az izráeli labdarugó sport szinvonalát.

Földrengés Messinában

Messina, (UPI). — Pénteken erős földrengés rázkódtatta meg a 240 ezer lakósu Messina várost és a lakosság jórésze pánikszerüen menekült a környező hegyekbe. Az Etna tüzhányó mindössze 65 kilométernyire van a várostól, már egy hónapja ismét működésben van és szakértők attól tartanak, hogy ismét sulyos idők várnak Messinára, amelyet már a multban is részben romba döntött a tüzhányó kitörése. Ezúttal azonban nem esett kár emberéletben és tegnapra a városban az élet visszatért a normális mederbe.

Szabadlábra helyezték a dr. Mengelének hitt németet

Ujjlenyomatai nem egyeznek a náci-orvoséval

La Plata (—). A dr. Mengele elfogatásáról szóló hír ismét túl korainak bizonyult és Coronel Suarez rendőrsége szabadlábra helyezte dr. Lothar Hermannt miután megállapította, hogy ujjlenyomatai nem egyeznek a gyilkos orvos ujjlenyomataival. Állitólag a városban élő nácik bosszúból jelentették fel Hermannt, azt állítva róla, hogy azonos Mengelével.

Eddig nem derült ki, hogy a németszármazásu ügyvéd milyen szerepet játszott a náciidőkben, de ami kor az a hír terjedt el, hogy Eichmann Kuweitben van, Hermann megcáfolta ezt és kijelentette, hogy Eichmann Argentinában tartózkodik, az oda menekült nácikkal együtt. Hír szerint bizonyos körök meg is kisérelték, hogy töle kapjanak közelebbi információt Eichmann lakhelyéről és álnevéről. Valószinüleg ez váltotta ki a helybeli nácik haragját, akik most feljelentették a rendőrségen.

Alfredo Vitolo belügyminiszter hivatalosan megcáfolta Mengele letartóztatásának hírét.

Frankfurt (Reuter). Dr. Fritz Bauer ügyész, a náci bünösök kinyomozásával megbizott különitmény vezetője kijelentette, hogy vé leménye szerint Mengele már nincs Argentinában. — „Erőfeszitéseket teszünk Mengele felkutatására és 30 ezer márka díjat tüztünk ki elfogatására" — mondta az ügyész.

Bonn hadikárpótlást fizet Angliának

Bonn (UPI). — Selwyn Lloyd angol pénzügyminiszter Bonnban folytatott tárgyalásai nyomán a nyugatnémet kormány közölte, hogy hajlandó rövid időn belül megfizetni az Angliának járó 67.5 millió fontsterling összegü hadikártérítést. Selwyn Lloyd és Ludwig Erhard német gazdasági miniszter tegnap kiadott közös nyilatkozata szerint ez a lépés is azoknak az erőfeszitéseknek a keretébe tartozik, hogy helyrebillentsék a nemzetközi fizetési mérleg egyensúlyát.

Az összeg folyósitása az 1952-ben Londonban kötött nemzetközi megegyezésre támaszkodik, amelyben a szövetséges hatalmak lemondtak a hadikártérítések jórészéről, Németország pedig elvállalta a kötelezettséget, hogy megfizeti a fennmaradó összegeket Angliának, Amerikának és Franciaországnak. A bonni kormány még mindig 787 millió dollárral tartozik Amerikának és ötmillió dollárral Franciaországnak.

Nem tárgyalják a polgári követeléseket Eichmann bünpere előtt

Éles vita Smuel Támir és Bár-Or ügyész között a haifai törvényszéken

Haifa (Az Uj Kelet tudósitójától). Mose Ecjoni haifai törvényszéki biró pénteken elutasitotta Smuél Támir ügyvéd kérelmét, hogy ügyfelének, Joszéf Mandel zürichi lakosnak Adolf Eichmann ellen benyújtott polgári kártérítési perét még a nácihóhér ellen április 11-én meginduló jeruzsálemi bünper előtt tárgyalják le.

Mint jelentettük, Mandel, a felperes, azt állitja, hogy 750 ezer svájci frankot fizetett ki Svájcban Eichmann és társainak a magyarországi zsidók megmentéséért és kártérítésként 1501 font jelképes összeget követel. Ez a próbaper elvi jelentőségü, mert amennyiben az izráeli biróság elismeri Mandel követeléseinek jogosságát, a tény jogalapul szolgálhat a Magyarországról elhurcolt zsidóvagyonok visszakövetelésére a nyugatnémet biróságok előtt.

A pénteki per előkészitő értekezletén Ecjoni biró elfogadta az államügyész képviselőjének, Jákov Bar-Or telavivi flügyésznek az érvelését, mely szerint

a közérdek azt kivánja, hogy az Eichmann elleni bünpert az ugyancsak ellene benyújtott polgári perek előtt folytassák le.

(Mandel kártérítési pere nem az egyetlen, amelyet Eichmann ellen a haifai törvényszéken benyújtottak.)

Bar-Or főügyész kijelentette, az ügyészség módot fog adni rá, hogy az Eichmann elleni polgári pereket a bünper befejezése után lefolytathassák. Egyébként, — mondotta —, a bünper vádiratában bennfoglaltatnak mindazok a büncselekmények, amelyeket Eichmann Németországban és a nácik által elfoglalt más államokban elkövetett.

Ezzel szemben Támir ügy véd kihangsúlyozta, hogy a vádirat nem vádolja Eichmannt magyarországi zsidó vagyonok elrablásával és azt állitotta, hogy

bizonyos körök, melyekhez nyilván a főügyész is tartozik, érdekelve vannak a magyarországi fejezet eltussolásában.

Az ügyész tiltakozására Ecjoni biró felszólitotta Támir ügyvédet, hogy ne keverjen politikát az érvelésébe és vonja vissza fenti kijelentését.

Támir: A biró úr megszakitott s igy nem tudhatja, hogy mit akartam mondani.

Ecjoni: Ezt úgy értelmezem, hogy visszavonta fenti kijelentését.

Támir ezek után azt fejtegette, hogy ha Eichmannt halálra itélik „és ez idő szerint még merem remélni, hogy halálra fogják itélni" — mondotta —, Eichmann egyáltalán nem lesz érdekelve abban, hogy további kihallgatásoknak vesse alá magát az ő szempontjából már teljesen érdektelen polgári kártérítési ügyekben.

— Ellenkezőleg, vélte Ecjoni biró, a halálraitéltek őszintén fel szoktak tárni mindent, hogy könnyitsenek lelkiismeretükön.

A biró egyébként csütörtökön fogja részletesen megindokolni a polgári per elhalasztására vonatkozó határozatát.

Rigában „ellenséges propagandával" vádolják a Hápoél segédedzőjét

Moszkva (Reuter). — A szovjet TASS sajtóiroda jelentése szerint a „Szovjetszkaja Latvija" című rigai lap azzal vádolta a Hápoél kosárlabdázóinak nemrégen Rigában járt csapatát, hogy „szovjetellenes propagandát" terjesztettek. A rigai kommunista lap szerint Nátán Kohen, „a csapat állitólagos segédedzője" Lettországban a Szovjetunióval szemben ellenséges irodalom terjesztésével foglalkozott. Ezt a propagandaanyagot illegálisan hozta be külföldről. A kosárlabda-csapat kiséröinek csoportja úgy abban a szállóban, amelyben a csapat lakott, mint a zsinagógában osztogatta a propagandaanyagot, mely nek egyes példányait „rigai polgárok" elhozták a lap szerkesztőségébe.

Rövid időn belül ez már a második eset, hogy a szovjet sajtó „ellenséges" propagandaanyag terjesztésével vádol izráeli köröket. A múlt héten a Trud, a szakszervezeti központ lapja, J. Kellmannt, a moszkvai izráeli nagykövetség levéltárosát vádolta „a Szovjetunióval szemben ellenséges propagandaanyag" terjesztésével. Az izráeli külügyminiszérium nyilakozatából kiderült, hogy Izráelről szóló információs anyagról volt szó, amilyet minden diplomáciai kirendeltség szabadon terjeszt.

Eichmann már Ricardo Klement név alatt hagyta el Németországot

Cáfolnak a vatikáni intézmények

Róma (IFP). — Néhány római-katolikus egyházi személyiség és vatikáni intézmények vezetői egy római folyóiratban megcáfolták azokat a vádakat, hogy útlevelet, vagy személyazonossági bizonyitványt adtak volna Eichmannak, vagy hogy más formában segitettek menekülésében.

Ludwig Rodal, aki a háború befejezése táján a Vatikán Szüz Mária nevü kórháznak volt a pénztárnoka, a következőket mondotta:

„A háború befejezésének viharos napjaiban, mint papnak, az volt a kötelességem, hogy segitsem a menekülteket. Nem tudom igazolni, vagy megcáfolni, hogy Eichmann a menekültek között volt-e, mert egyikük sem ismerte a múltját. Ezenkivül akkoriban Eichmann fényképe nem volt közforgalomban. Ki ismerhette volna fel valamelyik menekültben, hogy nácibünöző."

A kapucinus-rend titkára a következőket mondotta: „Teljes erellyel cáfoljuk, hogy Eichmann menedéket kapott volna római nemzetközi kollégiumokban. Ez a legsúlyosabb vád, mely ilyen intézményt érhet. Lehetséges azonban, hogy Eichmann kapcsolatot tartott fenn a kapucinus-rend megbizottaival, de ezt nyilván álnév alatt tette. Mi állandóan nyújtottunk segélyt menekülteknek, beleértve sokezer zsidót is."

Ezek az intézmények nem adtak ki semmiféle olyan iratot, amelyet csak nemzetközi egyezmények alapján szabad kiállitani. Sem a vatikáni kórház, sem a kapucinus-rend nem bocsátot ki személyazonossági bizonyitványt Ricardo Klement névre. Ezek az iratok már Eichmann birtokában voltak, amikor Olaszországba érkezett, viszont a katolikus intézményeknek nem volt már semmi okuk arra, hogy ellenőrizzék a felmutatott igazolványokat.

L. Abramovici - Avron

Kirját-Gát, március 26., vasárnap, este 8.30-kor

Sikerte

(A részegesnő)

a bukaresti Állami Szinház művészeivel.

Főszerepben:

Judit Kronenfeld

Rövidesen új műsor

Cipke fájer

Rádió

Az izráeli rádió magyar adása 18.45-kor a 460, 422.5 és 292.7 m középhullámon, 21-kor a 33.3 m rövidhullámhosszon hallhatók.

6: Má tovu, 6.05: rövid hirek, 6.10: zenélő óra, 6.30: torna, 6.40: zenélő óra, 6.58: müsorismertetés, 7: hirek, 7.17: hanglemezek, 7.58: rövid hirek, 11.01: Berlioz: „Római karnevál" — nyitány, Haendel: Hárfaverseny, Bé-dur, Boccherini: Szimfonia, c-moll, Rossini: Szonáta, 12: asszonyrovat, 12.30: keleti népdalok, 12.45: hanglemezek, 13.30 hirek, 13.45: könnyü zene, 16: „Jeruzsálem hangja" — angolnyelvü adás, 17: rövid hirek, — 17.06: „Az egészségedért" 17.15: gyermeksarok, 17.30: ifjusági müsor, 18: mezőgazdasági tanácsok, 18.03: Szárá Dánieli mezzoszoprán — Csájkovszki dalokat énekel, 17.20: vasárnapi zene a keresztény lakosság számára, 19: hirek, 19.20: Tanuljunk egy dalt — Meir Harnik összeállitásában, 19.40: köznapi héber nyelv, 20.15 „Ária da Capo" — zenés müsorszámok, 21: hirek, 21.30: az izráeli filharmonikus zenekar hangversenye, Arthur Fiedler vezényletével, Berlioz: Rákóczi induló, Rossini: „A tolvaj szarka" — nyitány, Gershwin: Porggy and Bess - részlet, Csajkovszki: Olasz Capriccio Offenbach: Szvit a „Párisi élet"-ből, Kurt Weil: Részlet a „Koldus operá"-ból. 23: hirösszefoglalás.

Reklámok - hirdetések párhuzamos müsor

17: Rövid hirek, 17.06: hanglemezmüsor, 17.40: Estcsillag — zeneszámok, 17.55: rövid hirek, 18: izráeli dalok és táncok, 18.15 „Kávé és Szimpátia", tarka müsor, 21.31: kalandos történetek, 22.15: hanglemezmüsor, — 22.45: kedvelt melódiák, 23: hirek.

A hadsereg müsora

18.03: Kivánságlemezek, 18.40 Dallam és ritmus, 19.10: Sullivan: „Mikádó" — nyitány, Rimszki-Korszakov: Spanyol Capriccio, Gounod: Balettzene a Faustból, 19.50: „A belépőjegy", 20.45 népdalok, 22.15: Izráeli dalok és slágerek, 22: tánczene.

HABIMA

Tel-Aviv, márc. 26., vasárn.

A magas, a kövér és az alacsony

Hadar-Rámátájim, március 26., vasárnap

A CSODATEVŐ

IZRÁELI OPERA

Vasárnap, március 26, este 8.30. Különleges hangverseny zenekarral és szólistákkal **CUNCHITA GASTON** filippin énekesnő részvételével.

Peer és Allenby mozi

TEL-AVIV

Cecil B. de Mille:

A TIZPARANCSOLAT

A film hosszu volta miatt szombat este egy előadás, 7.30-kor. Hétköznap két előadás d. u. 4-kor és este 8-kor, felemelt helyárakkal. Hatodik hét

Max Perlman

és

Gitta Galina

Ludd, márc. 26., vas., 8.30

Az új zenés vigjáték

ALESZ CULIB PARNUSZE

T. A., TCHÉLET mozi

Bemutatja Csajkovszkijnak Puskin könyve nyomán szerzett híres operáját:

Pique Dame

Harmadik hét

S. DZIGAN

legközelebbi müsora:

Cít mach nist báj der cing!

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA:

ELŐADÁSOK KEZDETE 3.30, 7.15 és 9.15 órakor

ALLENBY: A Tizparancsolat
ARMON DAVID: Az éjszaka világa
BEN JEHUDA: Akik a reményben élnek
CAFON: Déltenger (2 előadás: 7 és 9.30-kor)
CHÉN: A ló szája
GÁT: Ezt hívják szerelemnek
HOD: Polyanna
EDEN: A szerelem utcája
ESZTER: Ben-Hur
MAXIM: A bout de souffle
MIGDALOR: Angyal pirosban
MUGRABI: Senki se irja meg a sirfeliratom
ORION: Az éjszaka világa
OPHIR: Keleti nők
PARIS: Egy amerikai Párisban
PEER: A Tizparancsolat
SDÉROT: Peyton Place
TEL-AVIV: Lángoló csillag
TCHÉLET: Pique Dame
TAMAR: A kapitány
YARON: Vera Cruz
ZAMIR: Alaskától északra

„Amerikának reális politikát kell folytatni Afrikában"

Kairóban megnyilt a „pánafrikai konferencia"

Kairó (Reuter). Tegnap nyílt meg Kairóban a harmadik „pánafrikai népkonferencia", amelyre 34 különböző országból 70 szervezet küldte el delegátusait. Főleg kommunista, vagy kommunistabarát szervezetekről van szó és ennek tudható be, hogy Nikita Chruscsev üdvözlőtáviratot intézett a kongresszushoz, amelyben kijelenti, hogy „a Szovjetunió minden tőle telhetőt meg fog tenni a gyarmati népek követéseinek kielégítésére." Walter Ulbricht kelet-német miniszterelnök ugyancsak közölte, hogy támogatja a konferencia „nemes célkitűzéseit".

A konferencián, amelyet Abdul Nasszer nyit meg, előtérben állott a kongói helyzet és Antoine Gizenga Moszkva-barát kormányának támogatása. Megfigyelőként jelen van Fenner Brockway, az angol munkáspárt balszárnyának képviselője, ezenkivül a Szovjetunió, a népi Kína, Kelet-Németország, Jugoszlávia és India küldenek megfigyelőket.

Washington (UPI). Mennon Williams, az afrikai ügyekkel megbízott helyettes külügyminiszter, aki nemrég tért vissza afrikai körútjáról kijelentette, hogy Amerikának reális politikát kell folytatnia Afrikában, a kommunista befolyás terjeszkedésével szemben és sürgősen kell cselekednie. Körútjának tapasztalatairól beszámolva, Williams kiemelte, hogy fennáll a kommunista befolyás további terjeszkedésének veszélye, de Amerikának meg van a lehetősége, hogy ezzel szembeszálljon. Az afrikai kormányok csak akkor fordultak a kommunista országokhoz segitségért, amikor nem kapták meg a Nyugattól azt, amit kívántak. Az afrikai vezetők most azt várják, hogy úgy Amerika, mint az egész nyugati világ vezetői több megértést fognak tanusitani problémáik iránt és nagyobb mértékben fogják teljesíteni kívánságaikat.

START?

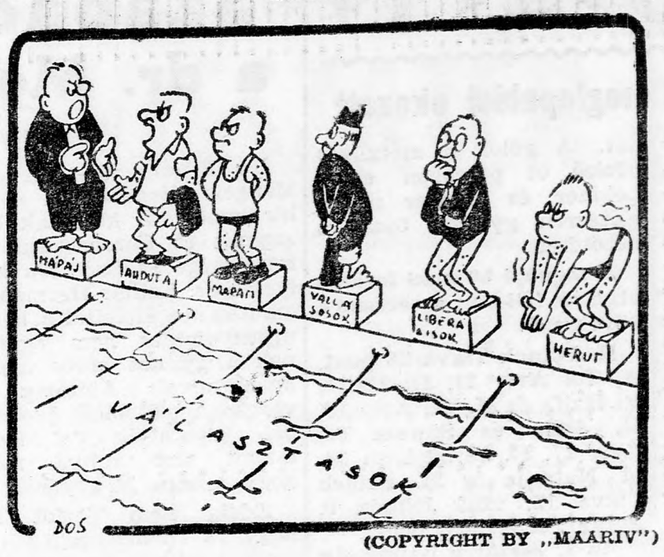

(COPYRIGHT BY „MAARIV")

A pártok készülnek a választásokra

(Folytatás az 1-ső oldalról)

gá Necer, a pártvezetőség tagja és Fischer József képviselő tartottak beszámolót a politikai fejleményekről, a kormányválságról és ennek a társadalmi rétegnek a választásokon való szerepéről. Fischer József, aki a kisiparosok Mápáj-párti képviselőjeként ül a Kneszetben, részletesen beszámolt a kormány által az iparosoknak nyújtott általános és rendkivüli, valamint fejlesztési segélyekről és támogatásról.

Pénteken délelőtt az Amerikai Cionisták Házában összeült a Liberális Párt előkészitő bizottsága, amely ben paritásos alapon a klálcionista párt és a progresszsziv párt képviselői vesznek részt. Jicchák Árci, a progressziv párt és Joszéf Támir, a klálcionisták titkárainak javaslatai nyomán a bizottság elhatározta, hogy

a liberális párt alakuló közgyülését április 25-én fogják megtartani a telavivi Héjchál Hátárbutban.

A szónokok között lesz dr. Náchum Goldmann, a Cionista Világszövetség elnöke is, aki még nem döntött, hogy vállalni fogja-e a Liberális Párt választási listájának vezetését.

Az előkészitő bizottság elhatározta, hogy közös választási központot, választási programot, tájékoztatási központot és választási pénzalapot állit fel.

A két párt hisztadruti frakciója, amely a napokban egyesült a Liberális Egységpárt név alatt, elhatározta, hogy külön bizottságot állit fel Hilél Saidel, a Háovéd Hácioni főtitkárának vezetése alatt, melynek az lesz a feladata, hogy a két hisztadruti frakció valamennyi intézményének teljes egybeolvadására tervezetet dolgozzon ki.

Mose Kol progresszivpárti képviselő a hét végén is folytatta erőfeszítéseit, hogy pártonkivüli tudósokat és közéleti személyiségeket bírjon rá csatlakozásra az új párthoz. Pénteken Hans Moller, az Ata textilgyár tulajdonosának házában tartottak találkozót egyetemi tanárok, pénzügyi szakemberek és gyáriparosok, akiknek többsége beleegyezését adta az új párthoz való csatlakozásra.

MÉG MINDIG TARGYALNAK?

Mose Chájim Sapira belügyminiszter a múlt hét végén találkozott a Mápáj néhány miniszterével, akik arra akarták rábeszélni Sapirát, hogy a Vallásos Nemzeti Párt csatlakozzon egy szűkkörű koaliciós kormányhoz, amelyben a Mápájon és a Vallásos Nemzeti Párton kivül még csak a Poálé Agudát Jiszráél venne részt. A Mápáj részéről cáfolták ezt a hírt és rámutattak arra, hogy a párt teljes erővel készül a választásokra.

Pénteken összeült az Achdut Háávodá titkársága is, ahol Jicchák Ben Áháron közlekedésügyi miniszter tartott beszámolót Pinchász Szápir közlekedésügyi miniszterrel folytatott tárgyalásairól. Az Achdut Háávodá titkársága elhatározta, hogy a jövő hétre egybehívja a pártközpontot, amelynek feladata lesz dönteni egy közös választási listáról a Mápámmal.

Az Arab Liga Izráel és a Maláj szövetség kapcsolatairól tárgyal

Óvatos bojkott — bankok ellen

Kairó. (IFP). — Az Arab Liga Kairóban folyó ülése most Izráel és Maláj szövetség közötti kapcsolatokkal foglalkozik, amelyekről Abdel Chalek Chaszuna főtitkár 16 oldalas beszámolót terjesztett a konferencia elé. Amikor a „Mohamedán Szövetség" azt javasolta, Abdul Rachman maláji miniszterelnöknek, hogy vonja vissza Izráel elismerését, ezt válaszolta: „Az arab országok iránti minden rokonszenvünk mellett sem szabad országunknak elvakultan követni az arab államok politikáját."

A Liga politikai bizottsága ezenfelül a gazdasági albizottság azon inditványáról tárgyalt, hogy az arab országok szüntessék meg kapcsolataikat mindazon külföldi bankokkal, amelyek Izráelnek hitelt nyujtanak ipari, kereskedelmi, vagy katonai célokra. Azt azonban óvatosan kiemeli a javaslat, hogy az UNO keretében müködő pénzintézetek és alapok nem esnek ezen bojkott alá. (A Nemzetközi Bank is folyósitott kölcsönt Izráelnek.)

Létrejött a zöldségtermelési egyezmény

67 ezer dunámon termelendő 124 ezer tonna zöldségre vonatkozik a megállapodás

A zöldségértékesitő tanács pénteken jóváhagyta a kormány és a tanács között az 1961-1962 évre szóló zöldségtermelési egyezményt. Az egyezmény 67 ezer dunámon termelt hétféle zöldségre vonatkozik, amelyből összesen 124 ezer tonna termelésre számitanak.

Az egyezmény 14 ezer dunám paradicsomnak garantál előre biztositott árat. Erről a területről 45 ezer tonna termést szándékoznak betakaritani, kivéve a moneymaker fajtáju paradicsomot, amelynek termeléséről csak a közeljövőben fognak határozni. A megegyezés elsőizben garantál biztositott árat a korai tavaszi burgonyának és az egyiptomi fajtájú hagymának azzal a feltétellel, hogy ezeket az árúkat az előirások szerint osztályozni fogják.

Ábrahám Ofer és Bencion Jicchák a zöldségértékesitő tanács vezetői, a tanács ülésén közölték, hogy a tervgazdálkodás keretében a fogyasztó az év tiz hónapjában megfelelő áron jutott paradicsomhoz. Az idén 25 ezer tonna moneymaker paradicsomot termeltek, amelyből 1500 tonnát a konzervgyárak dolgoztak fel.

A szovjet zsidóság helyzetéről tárgyalt Rómában egy konferencia

Fejtő Ferenc tartotta a központi beszámolót

Róma (Reuter). Az olasz fővárosban lefolyt konferencia, amely a szovjet zsidók helyzetéről tárgyalt, felhivást intézett a moszkvai kormányhoz, hogy engedje meg az orosz zsidók alijját, zsidó iskolák, sajtó és szinházak fenntartását. — Ezenkivül követelték, hogy a kormány akadályozza meg az antiszemita uszitást a szovjet sajtóban.

A konferenciát a Párizsban lefolyt hasonló értekezlet négy olasz résztvevője kezdeményezte: Vincenzo Arangio professzor, a római tudományos akadémia elnöke, Giuseppe Ongurcatti költő, Domenico Ricardo, Ferrati-Gariba professzor, a torinói felsőbiróság volt elnöke és dr. Leopoldo Picardo római ügyvéd. Az értekezleten 80 meghivott személyiség vett részt, közöttük több zsidó.

Fejtő Ferenc, a Franciaországban élő magyar iró és szociológus kijelentette, hogy Sztálin halála óta javult a zsidók helyzete, de a biztonság hiánya és bizalmatlanság érzése uralkodik körükben. Az elnöklő Arangio professzor azt fejtegette, hogy a Szovjetunió alkotmánya egyenlően érvényes minden nemzeti csoport, tehát a hárommillió zsidó számára is, de ezektől mégis megvonták a jogot, hogy jiddis nyelvű iskolákat és sajtót, valamint kultúrintézményeket tartsanak fenn. A minimális követelmények közé be kell sorolni azt a jogot is, hogy azok a zsidók, akik azt kivánják, csatlakozhassanak Izráelben élő családtagjaikhoz, azoknak pedig, akik asszimilálni akarják magukat, tegyék ezt lehetővé minden megülönböztetés nélkül.

Fejtő központi beszámolója előtt Umberto Teraccini kommunista szenátor mondott beszédet, amelyben kiemelte, hogy az orosz zsidók maguk felelősek a helyzetért, mert nem akartak Birobidzsánban letelepedni. Zsidók és nemzsidók egyaránt szenvedtek Sztálin alatt, akinek halála után az ország valamennyi lakosságának helyzete javult. Az egyetlen vádpont, amelyet elismer az, hogy megkülönböztetés áll fenn a jiddis kultúrával szemben, de ez a probléma is fokozatosan megoldódik. „A szovjet zsidóság helyzete nem tragikus, de nehéz és közös erőfeszítéseket kell tenni a körében uralkodó elkeseredettség leküzdésére — mondotta a szenátor.

Gizenga teljes elismerést követel „kormánya" számára

New York, (Reuter, IFP). — Az UNO közgyülése hétfőre halasztotta a pénteken megnyitott kongói vita folytatását, amelynek keretében ezuttal Máli delegátusa követelte Hammarskjöld főtitkár lemondását, akit közvetlenül felelőssé tett Patrice Lumumba meggyilkolásáért. Kocsa Popovics jugoszláv külügyminiszter azt követelte, hogy ítéljék el Belgiumot és tüzzenek ki határidőt az idegen csapatok kivonására a Kongóból.

Tuniszban tegnap Nkruma gánai és Chabib Bourgiba tuniszi elnökök találkozója után nyilatkozatot adtak ki, amely szerint kettőjük között teljes megegyezés jött létre a kongói kérdésben. A két elnök teljes mértékben támogatja a Biztonsági Tanács határozatát, amely szerint erőszakkal is meg kell akadályozni polgárháború kitörését. „Afrika valamennyi országának támogatnia kell a kongói UNO haderő ujjászervezését" — hangzik a nyilatkozat.

Leopoldvilleből jelentik: Antoine Gizenga, a keleti tartomány miniszterelnöke kiutasitással fenyegeti mind azon államok konzulj[illegible], amelyek nem ismerik el kormányát és nem hajlandó követséget felállitani Stanleyvilleben.

Sulyosbodik a laoszi válság

(Folytatás az első oldalról)

hadügyminisztérium jelentéséből kitünik, hogy a lázadók egy további várost foglaltak el.

New-Delhi (Reuter). Miután Kennedy elnök közvetitésre kérte fel Pandit Nehrut, az indiai miniszterelnök tegnap sürgős jegyzéket intézett a moszkvai kormányhoz Laosz ügyében. A kormány szóvivője közölte, hogy utasitották India moszkvai nagykövetét, tudassa a szovjet kormánynyal India álláspontját a laoszi kérdásben.

Abdul Nasszer sem mulasztotta el az alkalmat, hogy beleszóljon egy nemzetközi viszályba: Laosz külföldre menkült volt miniszterelnöke, Szuvana Fuma herceg és Nasszer pénteken Kairóban lefolyt megbeszélésük után közös nyilatkozatot adtak ki, amelyben 19 állam nemzetközi konferenciáját követelik „Laosz semlegességének helyreállitása érdekében." A 19 ország között szerepel, természetesen, az EAK is.

A HÉBER RÁDIÓ 25 ÉVES JUBILEUMA

Három, egyenként 100 kilówattos leadót épitett a Kol Jiszráél

Most van 25 éve annak, hogy Jeruzsálemben „kétezer év után először" — héberül megszólalt a rádió. Ennek az évfordulónak szentelték pénteken este az ujságirók Élőujságját, amelyet a Szokolov házban tartottak.

A. Bermann a rádió főmérnöke, Chanoch Givton a Kol Jiszráél igazgatója és Eliezer Luvráni, aki annakidején a Kol Jerusalájim héber adásainak vezetője volt, beszámoltak a rádió fejlődéséről, amely ma napi 32 óra adással négy párhuzamos müsort sugároz.

Chanoch Givton, a Kol Jiszráél igazgatója bejelentette, hogy a rádió az UNO segitségével külön iskolát fog felállitani alkalmazottai technikai kiképzésének céljára. Givton elmondotta még, hogy a kereskedelmi müsor, amelyet a közönség szivesen fogadott, jelentős bevételi forrást jelent a rádiónak.

A közeli hetekben fogják felavatni a Kol Jiszráél uj adóállomását, amelyen három egyenként 100 kilowattos leadó fog müködni. Az egyik adóállomás az arab müsort, a másik főleg az afrikai országoknak szóló külföldi hireket, a harmadik adó pedig a kereskedelmi müsort fogja sugározni. A három nagy erősségü, modern adót az ország különböző pontjain elszórtan lévő tucatnyi kisebb leadó helyett épitették.

Cirus emlékezete a bibliakutató kongresszuson

Ma délután nyilik meg a jeruzsálemi Orion-mozi termében a 9-ik Bibliakutató kongresszus, amely három napig fog tartani. A megnyitó ünnepségen Ben Gurion miniszterelnök tart előadást Cirus perzsa királyról. A kongresszus megnyitó ülését teljes egészében Cirus perzsa király 2500 év előtti uralkodásának jegyében tartják meg. A kongresszuson részt vesz a perzsa parlament két képviselője, akik közül az egyik a múltban helyettes miniszterelnök volt.

Végetért a biológiai kongresszus

A Kineret-parti Ohalóban hét világhirű tudós jelenlétében zárult tegnap a biológiai intézet hatodik kongresszusa. A kongresszuson, amely szerdán nyilott meg, 80 izráeli tudós és két külföldi vendégprofesszor részvételével a virus és a sejt viszonyáról tartottak előadásokat. Andrej Lwof, a párizsi Pasteur-intézet professzora „a gyermekbénulás virusa a sejtszövetben", mig Salvador Luria amerikai professzor „a virusok és a sejtek szerepe a rák képződésében" címen tartott előadást.

Összeesküvés Törökországban

Ankara. (IFP). — Gürszel tábornok tegnap sajtó konferencián közölte, hogy összeesküvést lepleztek le, amelynek résztvevői ki akarták szabaditani a Menderes kormány tagjait, akiket Jasziada szigetén tartanak fogva. A török sajtó hirei szerint pénteken Isztambulban 23 embert tartóztattak le. Gürszel tábornok ehhez hozzáfüzte, hogy az összeesküvők zavargásokat akartak kirobbantani és ezeket akarták felhasználni a foglyok kiszabaditására.

A Somér Hacair kongresszusa

Ötezerfőnyi kibuci fiatalság zászlós felvonulásával nyilt meg péntek délután a Hásomér Hácáir országos kongresszusa. A fiatalok a Málkéj Jiszráél téren gyülekeztek, ahonnan példás rendben vonultak fel a Héjchál Hátárbuthoz, ahol a kongresszus megnyitó ünnepségét tartották. A kongresszus tegnapi ülésén Jákob Cházán képviselő tartott előadást „a kibuc szerepe az ország fejlesztésében" cimmel. Chájim Sur, a mozgalom vezetőségének tagja a kibuc, az állam és az ifjuság kapcsolatairól beszélt.

EGY MONDATBAN

● Közel 30 ezer római polgár vett részt tegnap a közös katolikus-zsidó emlékünnepen, amelyet évente tartanak meg a nácik által 1944-ben a katakombákban legyilkolt 335 római polgár emlékére.

● A portugál kormány közölte, hogy Angolában letartóztatták az ott megalakult „lázadó kormány" 14 tagját, akik nagyrészt alacsonyrangú kormányhivatalnokok.

● Az Avanti cimü római lap szerint Dormann egykori SS-ezredes, aki Himmler olaszországi megbizottja volt, szabadon él Olaszországban.

● Belgium hatmillió szavazópolgára ma járul az urnákhoz, hogy uj parlamentet válasszon, de a válságot kirobbantó belső forrongás után teljes közömbösség mutatkozik s nem valószinü, hogy a választások lényeges változásokhoz vezetnek.

● Az UNO politikai bizottsága a délafrikai kormány heves tiltakozása ellenére, megkezdte a tárgyalást a faji elkülönités politikájáról és Brazilia, valamint a Filippinek delegátusai hevesen támadták Dél-Afrikát.

● Kennedy elnök „békehadseregében" eddig 18.000 önkéntes jelentkezett, bár az idén, a terv szerint, csak 500—1000 embert vesznek fel.

Hagyományos széder
a cfáti „HERZLIA" szállóban
BÉT PERL
Elfogad megrendeléseket pészáchra és a nyári szezonra.
Tel. 7. ★ POB. 56.
„Dachaf" Cfat

שולם
תל־אביב—יפו
147
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147